

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) Årsredovisning 2015

skandia :

Innehåll

Förvaltningsberättelse	2
Femårsöversikt	5
Förslag till vinstdisposition	6
Resultatanalys skadeförsäkring	8
Resultatanalys livförsäkring	9
Resultaträkning	11
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16
Noter	17
Underskrifter	51
Revisionsberättelse	52
Ordlista	54

Vill du bli kund eller komma i kontakt med Skandia?

- gå in på skandia.se eller ring:
Skandia kundservice 0771-55 55 00
- du kan också skriva till oss:
Skandia 106 55 Stockholm

Förvaltningsberättelse

Inledning

Styrelsen och verkställande direktören för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB), med organisationsnummer 502017-3083, avger härmed årsredovisning för 2015, bolagets 160:e verksamhetsår. Styrelsen har sitt säte i Stockholm.

Organisation och verksamhet

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) 516406-0948. Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen (Skandia). Skandia AB har i sin tur ett antal dotterbolag bland annat Skandiabanken AB (Skandiabanken) och Skandia Fonder AB, för vidare information se not 17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag. Skandia AB bedriver livförsäkringsverksamhet (fond- och depåförsäkring) inom privat- och tjänstepensionsområdet och skadeförsäkringsverksamhet (privat sjukvårdsförsäkring och gruppörsäkring).

Utländska filialer

Skandia AB har per balansdagen en registrerad filial i Danmark – Skandia Forsikring, filial af Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Danmark.

Väsentliga händelser under året

Omstrukturering bankverksamhet

Skandia ABs dotterbolag Skandiabanken bedrev till och med början av oktober bankverksamhet både i Sverige och i en norsk filial. Per den 5 oktober separerades bankens norska filialverksamhet till ett av Skandia AB ägt nybildat bolag, Skandiabanken ASA och dess helägda hypoteksbolag, Skandiabanken Boligkreditt AS. Inför separationen erhöll Skandiabanken kapitaltillskott om totalt 1 667 MSEK från Skandia AB för att möjliggöra separationen och en fortsatt tillväxt i den kvarvarande svenska verksamheten. En del av tillskottet, 585 MSEK, kom via ett kapitaltillskott från Skandia Liv till Skandia AB. Skandia ABs bokförda värde på aktieinnehavet i Skandiabanken före separationen fördelades vid separationen proportionerligt mellan det kvarvarande innehavet i Skandiabanken och det nya innehavet i Skandiabanken ASA. Proportioneringen gjordes med utgångspunkt i marknadsvärdet på respektive innehav. Den 6 oktober överfördes innehavet i Skandiabanken ASA, bokfört till 3 884 MSEK, från Skandia AB till Skandia Liv genom en sakutdelning av aktier i dotterbolag beslutad på extra bolagsstämma. Utdelningen genomfördes till bokfört värde. Skandiabanken ASA börsnoterades sedan på Oslobörsen den 2 november, för mer information kring börsnotering och aktuell status hänvisas till Skandia Livs årsredovisning för 2015.

Ekonomisk översikt

Svensk ekonomi har under 2015 haft en fortsatt större tillväxt jämfört med flertalet europeiska länder. Börsutvecklingen i Sverige har dock varit mer volatil och inte lika gynnsam som de två senaste åren. Den tillväxt som ändå varit, främst under första halvåret på börsen, har haft en positiv inverkan på kundernas placeringstillgångar men även medfört högre försäkringsutbetalningar. Konkurrenternas ökade bearbetning av marknaden fortsätter och påverkar Skandia ABs utflöden negativt samtidigt som bolaget fått ett positivt trendbrott avseende nyförsäljningen av fondförsäkring. Skandia ABs satsning på ett starkt fondförsäkringsutbud med stor kundnytta börjar ge effekt. Skadeverksamheten inom Privatvård har haft en förbättrad lönsamhet under 2015. Detta som en konsekvens av tidigare genomförda premiehöjningar, åtstramningar i försäkringsvillkor och konverteringar av kunder till självriskprodukter. Nedan kommenteras resultat- och balansräkning kortfattat. Kommentarererna är i huvudsak skrivna i avvikelseform och berör materiella förändringar.

Periodens resultat

Årets resultat efter skatt 2015 uppgick till 1 199 (1 106) MSEK.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 79 (-10) MSEK. Det förbättrade resultatet var en effekt av de åtgärder som tidigare vidtagits för att förbättra lönsamheten inom skadeförsäkringsrörelsen. Premieutvecklingen har varit positiv till följd av genomförda premiehöjningar inom privatvårdsaffären. Årets skadekostnader var i nivå med föregående år. Införandet av självrisk har medfört att antalet skador minskat.

Livförsäkringsrörelsen visade ett tekniskt resultat på 1 423 (1 469) MSEK. Det ökade värdet av kundernas placeringstillgångar har medfört att fondvärdesbaserade intäkter från investeringsavtal samt fondvärdesbaserade intäkter inom övriga tekniska intäkter ökat. Något högre driftskostnader, medförde dock att det totala resultatet för livförsäkringsrörelsen var i nivå med föregående år.

Årets avkastningsskatt uppgick till -361 (-496) MSEK. Den lägre skattekostnaden förklaras främst av lägre statslåneränta. Effekten av den lägre räntan har dock motverkats av värdeökning på placeringstillgångar för vilka försäkrings-tagarna bär placeringsrisk. Skatt på årets resultat uppgick till 9 (2) MSEK.

Balansräkningen

Balansomslutningen per den 31 december 2015 uppgick till 154 989 (154 332) MSEK. Den största delen av tillgångssidan utgörs av Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk som per helåret uppgick till 144 621 (141 108) MSEK. Ökningen berodde på tillväxten på börsen som totalt har påverkat utvecklingen av kundernas placeringsstillgångar på ett positivt sätt. Detta medförde också att skuldsidans största post Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk har ökat till 144 658 (141 138) MSEK. På skuldsidan ökade också de Försäkringstekniska avsättningarna och uppgick till 1 747 (1 729) MSEK.

Placeringsstillgångar i koncernföretag och intresseföretag har minskat och uppgick till 3 188 (5 396) MSEK. Förändringen förklaras främst av effekten av omstruktureringen av koncernens bankverksamhet, där Skandia AB i första steget lämnade ett ovillkorat aktieägartillskott till Skandiabanken om 1 667 MSEK. Därefter genomfördes en sakutdelning till moderbolaget som uppgick till 3 884 MSEK. För mer information se avsnitt ”Omstrukturering bankverksamhet”. Andra tillgångar uppgick till 1 916 (2 241) MSEK, vilka främst bestod av likvida medel, för mer information om förändringen se kassaflödesanalysen.

Eget kapital har minskat med 2 497 MSEK och uppgick till 5 430 (7 927) MSEK. Minskningen förklaras av lämnad utdelning till Skandia Liv om totalt 4 284 MSEK. Detta motverkades av periodens totalresultat som uppgick till 1 202 (1 102) MSEK och det ovillkorade aktieägartillskottet från Skandia Liv om 585 MSEK. Av utdelningen har 3 884 MSEK reglerats via sakutdelning medan resterande 400 MSEK har lämnats i form av likvid.

Risker och riskhantering

Skandia ABs verksamhet bygger på ett aktivt risktagande och ger upphov till ett brett spektrum av risker, där marknadsrisker och försäkringsrisker utgör de största riskerna.

Solvenssituationen för Skandia AB är fortsatt god, det vill säga bolaget är finansiellt starkt. Skandia AB har ett långfristigt kreditbetyg på A2 med stabila utsikter från kreditvärderingsinstitutet Moody's. Per den 31 december 2015 uppfyllde Skandia AB legala och tillsynsbaserade kapitalkrav med god marginal. Bolaget uppfyllde även det interna kapitalkravet. De risker Skandia AB möter delas in i följande kategorier: försäkringsrisk, marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk och strategisk risk. Riskhanteringssystemet inom Skandia AB ger ledning och styrelse möjlighet att

på ett effektivt sätt hantera och styra dessa risker i syfte att skapa värde för kunder och ägare i en sund och trygg verksamhet. Skandia ABs system för riskhantering omfattar riskstrategi, riskramverk samt riskhanteringsprocesser. Mer utförlig information om Skandia ABs risker, hur de påverkar bolaget och hur riskerna hanteras och kontrolleras lämnas i not 2 Risker och riskhantering.

Inom regelverksområdet pågår ett antal större förändringar som i varierande grad påverkar eller kan komma att påverka Skandia AB. För mer information se avsnittet ”Nya regleringar ger nya förutsättningar.”

Under året har Skandia AB fortsatt sitt arbete med Solvens 2-projektet för att kunna uppfylla Solvens 2-regelverket som trädde ikraft den 1 januari 2016. Skandia AB kommer att tillämpa Solvens 2 på hela sin verksamhet från den 1 januari 2016 baserat på den s.k. standardformeln. Vad avser Skandias partiella interna modell för beräkning av kapitalkrav är Finansinspektionen i slutfasen av sin förhandsgranskning. Den interna modellen kommer användas inom den interna solvensriskstyrningen för Skandia AB. En intern modell ger bättre förutsättningar att förstå och styra riskerna i verksamheten då modellen baseras på Skandia ABs egna risker.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell reservering ses över.

Försäkringsavtal och finansiella avtal

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns en möjlighet att tillämpa ”unbundling”. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Vad gäller Skandia ABs fondförsäkringar och depåförsäkringar (traditionella livförsäkringar) är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB fondförsäkringsavtalen och de traditionella livförsäkringsavtalen och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. För mer utförlig informa-

tion om hanteringen av försäkringsavtal och finansiella avtal se not 1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper.

Miljö

Skandia AB bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

Skandia ABs medarbetare, rörlig ersättning och resultatandelsstiftelse

Under 2015 var medelantalet anställda i Skandia AB 3,5 (4,0) personer, varav 43 (25) procent kvinnor. Inom Skandia finns en resultatandelsstiftelse (Skandianen). För ytterligare detaljer kring ersättningar och förmåner se not 40 och 42. Med undantag för Skandianen sker all ersättning till Skandia ABs medarbetare i form av fast ersättning.

Nya redovisningsregler

Ändringar av redovisningsregler med tillämpning från och med 2015 har inte haft någon väsentlig effekt på Skandia ABs finansiella rapporter. För mer information om Skandia ABs redovisningsprinciper se not 1.

Händelser efter balansdagen

Den 1 januari 2016 genomförde Skandia AB en inkråmsöverlåtelse av den danska filialen Skandia Forsikring, filial af Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till danska Skandia Link Livsforsikring A/S, där hela försäkringsbeståndet ingick. Affären har godkänts av berörda myndigheter både i Sverige och Danmark. Inkråmet värderades till ett marknadsvärde om ca 30 MDKK. Överförd nettotillgång i inkråmsöverlåtelsen uppgår till ett oväsentligt belopp och har ingen betydande påverkan på Skandia ABs resultat- och balansräkning.

Förväntad framtida utveckling

Bank- och försäkringsbranschen präglas nu i ännu större utsträckning än tidigare av en omvärld som utvecklas allt fortare. Skandia ser tre starka faktorer som tillsammans driver på branschens omdaning, och förstärker varandra; nya regelverk, förbättrade tekniska förutsättningar och högre krav från kunder på tillgänglighet och transparens. Tillsammans skapar detta bättre förutsättningar för Skandias kunder att ta tag i sin ekonomi. Detta ställer också högre krav på branschen att skapa nya möjligheter att vägleda och ge råd till Skandias kunder på det sätt kunderna föredrar, och att Skandia kontinuerligt utvecklar affärsmodell och distribution för att motsvara kundernas förväntningar.

Skandia ska som en av Sveriges största bank- och försäkringskoncerner fortsätta vara en central aktör inom branschen för långsiktigt sparande. Med en stark kärna inom traditionell förvaltning och tjänstepension ska Skandia fortsätta utveckla och förenkla sparerbjudandet för att vara en konkurrenskraftig partner till Sveriges företag, och förstärka positionen ytterligare inom privataffären. Med ett större fokus på individens långsiktiga sparande, oavsett om det sker inom eller utanför en försäkringslösning. Skandia AB spelar en avgörande roll för att säkerställa en attraktiv helhet i Skandias erbjudande mot såväl företags- som privatkunder.

Nya regleringar ger nya förutsättningar

Försäkringsbranschen är väl reglerad och regelverken förändras och utvecklas i hög takt. Under kommande år kommer ett antal förändringar att påverka oss.

Nya regler för värdepappersmarknaden (MiFID 2) har sedan tidigare kommunicerats att träda ikraft januari 2017. Regelverket är en ombearbetning av MiFID 1 med särskilt fokus på investerarskydd och marknadsstruktur och omfattar bland annat reglering av provisioner, transparens och information till kund. Det som diskuteras i Sverige är ett förbud mot att ta och ge ersättning vid investeringsrådgivning, vilket kan komma att ha stor påverkan på sättet Skandia bedriver sin affär. Regelverket är dock fortfarande otydligt och i nuläget är det svårt att veta exakt hur omfattande det slutliga regelverket blir och när det får full effekt. Eventuell försening av regelverket diskuteras inom EU, vilket då också kan påverka Sveriges införande.

Direktivet för försäkringsdistribution, IDD, tidigare kallat IMD 2, antas träda ikraft januari 2018. Det reviderade direktivet omfattar alla som är verksamma inom distribution av försäkring, därav byte av namn på direktivet till IDD, Insurance Intermediary Directive. Troligtvis kommer MiFID 2 och IDD att samordnas avseende ersättningsfrågan. Skandia följer utvecklingen noga.

I januari 2016 tillkommer ett antal nya finansinspektionsföreskrifter med anledning av genomförandet av Solvens 2-direktivet. Bland annat ersätts redovisningsföreskriften FFFS 2008:26 av en ny föreskrift, FFFS 2015:12. Det handlar framförallt om ändringar av hänvisningar som idag görs till Försäkringsrörelselagen (FRL) då FRL skrivs om för att anpassas till Solvens 2. Förändringarna är huvudsakligen redaktionella och har ingen väsentlig påverkan på Skandia ABs finansiella rapporter.

	2015	2014	2013	2012	2011
Resultat, MSEK					
Premieintäkt, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	1 182	1 110	1 039	966	900
Premieinkomst, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	114	123	128	127	150
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	28	28	26	24	24
Intäkter från investeringsavtal	1 110	1 027	957	872	856
Försäkringsersättningar, skadeförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-877	-911	-866	-673	-671
Försäkringsersättningar, livförsäkring (efter avgiven återförsäkring)	-133	-116	-99	-88	-119
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	4	0	-1	0	-1
Driftskostnader	-1 673	-1 599	-1 701	-1 574	-1 628
Övriga tekniska intäkter	1 747	1 797	1 661	1 585	1 613
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	1 502	1 459	1 144	1 239	1 124
Årets resultat¹⁾	1 199	1 106	1 096	1 071	1 596
Ekonomisk ställning, MSEK					
Placeringstillgångar ²⁾	6 301	8 727	9 882	9 124	8 165
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	144 621	141 108	126 793	111 450	103 627
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	1 747	1 708	1 628	1 511	1 549
Konsolideringskapital ³⁾	19 317	22 249	23 202	21 900	19 825
- varav eget kapital	5 430	7 927	8 575	9 826	9 172
- varav övervärden i placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär risken	11 461	11 751	11 224	9 632	8 738
- varav övervärden i koncern- och intresseföretag	1 224	1 361	2 190	1 058	641
- varav uppskjuten skattefordran	862	827	800	716	817
Kapitalbas för moderbolaget ⁴⁾	7 526	10 029	10 673	8 213	7 754
Erforderlig solvensmarginal för moderbolaget	1 690	1 641	1 488	1 316	1 233
Nyckeltal, procent					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent ⁵⁾	74	82	83	70	74
Driftskostnadsprocent ⁶⁾	22	21	23	25	28
Totalkostnadsprocent ⁷⁾	96	103	106	95	102
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent ⁸⁾	0,9	1,0	1,2	1,1	1,1
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning ⁹⁾	0,3	0,6	1,0	1,7	1,7
Totalavkastning ⁹⁾	0,5	0,7	0,6	1,6	0,7
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad skadeförsäkringsrörelsen ¹⁰⁾	207	236	265	283	287

¹⁾ Årets resultat och placeringstillgångar för år 2011 är förändrat jämfört med vad som presenterades i årsredovisningen för 2011 på grund av ny redovisningsprincip för redovisning av koncernbidrag. För mer information se not 1 och not 48 i årsredovisningen för räkenskapsår 2012.

²⁾ Värderade till verkligt värde.

³⁾ Konsolideringskapital beräknat i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.

⁴⁾ Kapitalbasen i femårsöversikten visas före eventuellt föreslagen ej beslutad utdelning.

⁵⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁶⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.

⁷⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

⁸⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

⁹⁾ Vid beräkning av direkt- och totalavkastning har de tillgångar där försäkringstagarna bär placeringsrisken inte medtagits, då avsikten med nyckeltalet är att redovisa resultatet av företagets egen kapitalförvaltning. Direkt- och totalavkastning för år 2011 har räknats om på grund av ny redovisningsprincip för redovisning av koncernbidrag. För mer information se not 1 och not 48 i årsredovisningen för räkenskapsår 2012.

¹⁰⁾ Skadeförsäkringsrörelsens del av konsolideringskapitalet i procent av skadeförsäkringsrörelsens premieinkomst för egen räkning.

Styrelsen föreslår att årets resultat i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) disponeras enligt följande:

Disposition av Skandia ABs fria egna kapital	SEK
Till årsstämman förfogande står:	
överkursfond	108 419 805
balanserade vinstmedel	3 060 156 107
årets resultat	1 199 206 479
	4 367 782 391
Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:	
till aktieägare utdelas 1,12 SEK per aktie	1 150 000 000
i ny räkning balanseras	3 217 782 391
	4 367 782 391
Om detta förslag godkännes kommer bolagets redovisade egna kapital att bestå av:	
Aktiekapital	1 030 762 688
Reservfond	31 146 037
Överkursfond	108 419 805
Balanserade vinstmedel	3 109 362 586
	4 279 691 116

Föreslagen utdelning utgör 26 procent av Skandia ABs fria egna kapital och uppgår till 1 150 MSEK. Stämman föreslås fatta beslut att utdelningen skall verkställas genom en utbetalning om 1 150 MSEK. Styrelsen bemyndigas att fastställa datum för utbetalningen.

Skandia ABs ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia AB kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandia ABs egna kapital som det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Styrelsens bedömning är även att koncernens fria egna kapital är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker.

Vad beträffar Skandia ABs resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Styrelsen gör utifrån rörelsens omfattning och art bedömningen att 1 150 MSEK för närvarande kan anses utdelningsbart med hänsyn till bestämmelserna i 4 kap 1§ Försäkringsrörelselagen (2010:2043) och 17 kap 3§ Aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsen anser att detta belopp möjliggör för bolaget att upprätthålla en med hänsyn till rörelsens förhållande tillfredställande soliditet och likviditet på såväl kort som lång sikt. Styrelsen har vid denna bedömning utifrån interna beräkningar beaktat de risker som verksamheten för närvarande ger upphov till, bolagets och Skandia AB-koncernens konsolideringsbehov liksom solvenskapitalets kvalitet och behovet av marginal till lagstadgat solvenskrav.

Innehåll räkenskaper

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatanalys skadeförsäkring	8
Resultatanalys livförsäkring	9
Resultaträkning	11
Rapport över totalresultat	12
Balansräkning	13
Rapport över förändringar i eget kapital	15
Kassaflödesanalys	16

NOTER

1 Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper	17
2 Risker och riskhantering	24

Noter till resultaträkning

3 Premiëinkomst, skadeförsäkringsrörelsen	30
4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	30
5 Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), skadeförsäkringsrörelsen	30
6 Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen	30
7 Premiëinkomst (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen	30
8 Övriga tekniska intäkter, livförsäkringsrörelsen	30
9 Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen	30
10 Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen	31
11 Kapitalavkastning, intäkter	31
12 Orealiserade vinster på placeringstillgångar	32
13 Kapitalavkastning, kostnader	32
14 Orealiserade förluster på placeringstillgångar	32
15 Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder	32
16 Skatt	33

Noter till balansräkning

17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	34
18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper	35
19 Derivat	35
20 Tillgångar för villkorad återbäring	35
21 Fondförsäkringstillgångar	36
22 Fordringar avseende direkt försäkring	36
23 Övriga fordringar	36
24 Uppskjuten skatt, netto	36
25 Materiella tillgångar	37
26 Förutbetalda anskaffningskostnader	37
27 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	37
28 Obeskattade reserver	37
29 Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar	38
30 Avsättning för oreglerade skador	38
31 Villkorad återbäring	39
32 Fondförsäkringsåtaganden	39
33 Avsättning för skatt	39
34 Övriga avsättningar	39
35 Skulder avseende direkt försäkring	40
36 Övriga skulder	40
37 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40
38 Poster inom linjen	40
39 Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden	41

Övriga upplysningar

40 Medelantal anställda samt löner och ersättningar	44
41 Upplysningar närstående	48
42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser	49
43 Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring	50
44 Andelar i andra företag	50
45 Händelser efter balansdagen	50

Resultatanalys skadeförsäkring

Skadeförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)

MSEK	Totalt	Sjuk och olycksfall	Direkt utländsk
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			
Premieintäkt (för egen räkning)	1 182	948	234
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	30	26	4
Försäkringsersättningar (för egen räkning)	-877	-694	-183
Driftskostnader	-256	-197	-59
	79	83	-4
Avvecklingsresultat			
	-11	-16	5
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	303	268	35
Oreglerade skador	1 088	1 012	76
	1 391	1 280	111
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar			
Oreglerade skador	0	0	—
	0	0	—

Specifikation till resultatanalys för skadeförsäkringsrörelse

MSEK	Totalt	Sjuk och olycksfall	Direkt utländsk
Premieintäkt för egen räkning			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	1 173	957	216
Förändring i ej intjänade premier och kvardröjande risker	9	-9	18
	1 182	948	234
Försäkringsersättningar (för egen räkning)			
Utbetalda försäkringsersättningar¹⁾			
Före avgiven återförsäkring	-841	-655	-186
Återförsäkrarens andel	0	0	—
Förändring i oreglerade skador²⁾			
Före avgiven återförsäkring	-36	-40	4
Återförsäkrarens andel	0	0	—
	-877	-695	-182

¹⁾ Inklusive skadeportföljer och skadehanteringskostnader.

²⁾ Inklusive förändring skadebehandlingsreserv.

Resultatanalys livförsäkring

Livförsäkringsrörelse (per försäkringsgren)	Tjänstepensionsförsäkring ¹⁾					Övrig livförsäkring				Mottagen livåterförsäkring
	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	
MSEK										
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat										
Premieinkomst (för egen räkning)	114	0	41	57	98	4	9	2	15	1
Intäkter från investeringsavtal	1 110	57	618	—	675	233	202	—	435	—
Övriga tekniska intäkter (för egen räkning)	1 747	70	1 108	—	1 178	302	267	—	569	—
Försäkringsersättningar (för egen räkning)	-133	-1	-54	-44	-99	-14	-15	-2	-31	-3
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (för egen räkning)	4	—	—	-2	-2	—	—	6	6	—
Driftskostnader	-1 417	-107	-688	-13	-808	-374	-234	0	-608	-1
Kapitalavkastning, kostnader	-2	—	0	-2	-2	—	0	0	0	—
	1 423	19	1 025	-4	1 040	151	229	6	386	-3
Avvecklingsresultat	16	—	—	12	12	—	—	4	4	—
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)										
Oreglerade skador	327	—	0	293	293	—	0	34	34	—
Övriga försäkringstekniska avsättningar	29	—	—	25	25	—	—	4	4	—
	356	—	0	318	318	—	0	38	38	—
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)										
Villkorad återbäring	28 369	5 792	—	—	5 792	22 577	—	—	22 577	—
Fondförsäkringsåtaganden	116 289	—	94 372	—	94 372	—	21 917	—	21 917	—
	144 658	5 792	94 372	—	100 164	22 577	21 917	—	44 494	—
Återförsäkras andel av försäkringstekniska avsättningar										
Oreglerade skador	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ Tjänstepensionsförsäkring definieras i enlighet med Finansinspektionens definition.

²⁾ PBF avser premiebefrielseförsäkring.

Specifikation till resultatanalys för livförsäkringsrörelse

MSEK	Tjänstepensionsförsäkring ¹⁾				Övrig livförsäkring				Mottagen livåterförsäkring	
	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾		
Premieinkomst (för egen räkning)										
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	132	0	41	75	116	4	9	2	15	1
Premier för avgiven återförsäkring	-18	—	0	-18	-18	—	0	0	0	—
	114	0	41	57	98	4	9	2	15	1
Försäkringsersättningar (för egen räkning)										
Utbetalda försäkringsersättningar										
Före avgiven återförsäkring	-106	0	-43	-46	-89	-2	-7	-5	-14	-3
Återförsäkrarens andel	3	—	—	3	3	—	—	0	0	—
Skaderegleringskostnader	-35	-1	-11	-3	-15	-12	-8	0	-20	—
Förändring i oreglerade skador										
Före avgiven återförsäkring	0	—	0	-3	-3	—	0	3	3	—
Återförsäkrarens andel	5	—	—	5	5	—	—	0	0	—
	-133	-1	-54	-44	-99	-14	-15	-2	-31	-3

¹⁾ Tjänstepensionsförsäkring definieras i enlighet med Finansinspektionens definition.

²⁾ PBF avser premiebefrielseförsäkring.

Resultaträkning

MSEK	Not	2015 jan - dec	2014 jan - dec
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	1 173	1 127
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		9	-17
		1 182	1 110
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	30	28
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		-841	-851
Återförsäkrarens andel		0	0
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-36	-60
Återförsäkrarens andel		0	0
		-877	-911
Driftskostnader	6, 10	-256	-237
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		79	-10
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSEN			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	7	132	137
Premier för avgiven återförsäkring		-18	-14
		114	123
Intäkter från investeringsavtal		1 110	1 027
Övriga tekniska intäkter	8	1 747	1 797
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring	9	-141	-124
Återförsäkrarens andel		3	3
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		0	7
Återförsäkrarens andel		5	-2
		-133	-116

MSEK	Not	2015 jan - dec	2014 jan - dec
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Övriga försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)		4	0
		4	0
Driftskostnader	10	-1 417	-1 362
Kapitalavkastning, kostnader		-2	0
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		1 423	1 469
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			
		79	-10
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat			
		1 423	1 469
Kapitalavkastning intäkter	11, 15	68	129
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12	—	15
Kapitalavkastning kostnader	13, 15	-2	-4
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	14, 15	-20	—
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	-30	-28
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 518	1 571
Bokslutsdispositioner			
Koncernbidrag		33	29
Resultat före skatt		1 551	1 600
Avkastningsskatt	16	-361	-496
Skatt på årets resultat	16	9	2
ÅRETS RESULTAT		1 199	1 106

Rapport över totalresultat

MSEK	2015 jan - dec	2014 jan - dec
ÅRETS RESULTAT, ENLIGT RESULTATRÄKNING	1 199	1 106
Övrigt totalresultat		
Poster som har omklassificerats eller kan omklassificeras till årets resultat		
Valutaomräkningseffekt, netto	3	-4
Totalt övrigt totalresultat efter skatt	3	-4
ÅRETS TOTALRESULTAT	1 202	1 102

Balansräkning

MSEK	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR			
Placeringstillgångar			
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	17	3 188	5 396
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar		0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	18	1 889	1 969
Derivat	19	0	0
		5 077	7 365
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk			
Tillgångar för villkorad återbäring	20	28 369	27 958
Fondförsäkringstillgångar	21	116 252	113 150
		144 621	141 108
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Avsättning för oreglerade skador	30	0	21
		0	21
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	73	69
Fordringar avseende återförsäkring		—	0
Övriga fordringar	23	244	270
		317	339
Uppskjuten skatt, netto	24	888	881
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	25	7	8
Kassa och bank		1 909	2 233
		1 916	2 241
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		13	18
Förutbetalda anskaffningskostnader	26	1 836	2 031
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	27	321	328
		2 170	2 377
TOTALT TILLGÅNGAR		154 989	154 332

MSEK	Not	2015-12-31	2014-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital (1 030 762 688 aktier à nominellt 1 SEK)		1 031	1 031
Reservfond		31	31
Överkursfond		108	108
Balanserade vinstmedel		3 061	5 651
Årets resultat		1 199	1 106
		5 430	7 927
Obeskattade reserver	28	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	29	303	312
Avsättning för oreglerade skador	30	1 415	1 383
Övriga försäkringstekniska avsättningar	29	29	34
		1 747	1 729
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Villkorad återbäring	31	28 369	27 961
Fondförsäkringsåtaganden	32	116 289	113 177
		144 658	141 138
Andra avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelse	42	230	216
Avsättning för skatt	33	19	30
Övriga avsättningar	34	28	28
		277	274
Depåer från återförsäkrare		—	5

MSEK	Not	2015-12-31	2014-12-31
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	35	305	315
Skulder avseende återförsäkring		—	1
Derivat	19	0	0
Övriga skulder	36	450	806
		755	1 122
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37	31	46
TOTALT EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR & SKULDER		154 989	154 332
POSTER INOM LINJEN			
	38		
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse		146 632	143 034
Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter		661	654
Ansvarförbindelser/Eventualförpliktelse		13	13
		147 306	143 701

Rapport över förändringar i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital		Totalt eget kapital
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Överkurs-fond	Balanserade vinstmedel inklusive årets resultat	
2014					
Ingående balans 2014-01-01	1 031	31	108	7 405	8 575
Utdelning				-1 750	-1 750
Årets resultat				1 106	1 106
Valutaomräkningseffekt, netto				-4	-4
Totalt övrigt totalresultat efter skatt				-4	-4
Årets totalresultat				1 102	1 102
Utgående balans 2014-12-31	1 031	31	108	6 757	7 927
2015					
Ingående balans 2015-01-01	1 031	31	108	6 757	7 927
Erhållet kapitaltillskott				585	585
Utdelning				-4 284	-4 284
Årets resultat				1 199	1 199
Valutaomräkningseffekt, netto				3	3
Totalt övrigt totalresultat efter skatt				3	3
Årets totalresultat				1 202	1 202
Utgående balans 2015-12-31	1 031	31	108	4 260	5 430

Kassaflödesanalys

MSEK	2015 jan-dec	2014 jan-dec
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt*	1 551	1 600
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ¹⁾	147	116
Avkastningsskatt	-361	-496
Betald skatt	-10	11
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	1 327	1 231
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto²⁾	7	16
Förändring av övriga placeringstillgångar som används i rörelsen, netto	114	-255
Förändring avsättningar för andra risker och avsättningar	26	—
Förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder	-275	2
Kassaflöde från den löpande verksamheten	1 199	994
Investeringsverksamheten		
Förändring i dotter-/intresseföretag ³⁾	-1 667	665
Mottagen utdelning koncernföretag	—	12
Förändring av materiella och immateriella anläggningstillgångar	—	-1
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 667	676
Finansieringsverksamheten		
Mottagna kapitaltillskott	585	—
Likvidreglerade Koncernbidrag från föregående år	-39	-48
Betald utdelning	-400	-1 250
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	146	-1 298
ÅRETS KASSAFLÖDE	-322	372
Likvida medel vid årets början	2 233	1 857
Kursdifferens i likvida medel	-2	4
Likvida medel vid årets slut	1 909	2 233
* varav inbetalda räntor	27	61
varav utbetalda räntor	-2	-1

Noter till kassaflödesanalysen MSEK	2015 jan-dec	2014 jan-dec
¹⁾ Nedskrivning intresseföretag	—	3
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	195	173
Värdeförändringar placeringstillgångar	8	-16
Förändring av försäkringstekniska avsättningar exklusive sparande i liv- och fondförsäkring	18	58
Ej realiserat valutakursresultat	-41	-60
Justering för utdelning från koncernföretag	—	-12
Justering för koncernbidrag	-33	-29
övrigt	—	-1
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	147	116
²⁾ Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär placeringsrisken, netto	-2 384	-1 336
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risken, netto	2 391	1 352
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkrings- tekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risken, netto	7	16
³⁾ Kapitaltillskott till dotterbolag	-1 667	-981
Försäljning av dotterbolag i Danmark	—	743
Försäljning av intresseföretag i Danmark	—	3
Förlagslån reglerat, motpart Skandiabanken	—	900
Förändring i dotterbolag/minoritetsandelar	-1 667	665

Noter

Alla belopp i **MSEK** om ej annat anges.

1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Innehållsförteckning

1. Allmän information
2. Grund för årsredovisningens upprättande
3. Ändrade redovisningsprinciper
4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål
5. Utländsk valuta
6. Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling
7. Dotterbolag, intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag
8. Fond- och depåförsäkringsavtal
9. Andra finansiella instrument
10. Nedskrivning av tillgångar
11. Materiella tillgångar
12. Eget kapital
13. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)
14. Andra avsättningar
15. Pensioner för egen personal
16. Obeskattade reserver
17. Skatt
18. Koncernbidrag och aktieägartillskott
19. Intäktsredovisning
20. Kapitalavkastning
21. Eventualförpliktelser
22. Kassaflödesanalys
23. Avvecklad verksamhet

1. Allmän information

Årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) (Skandia AB) avser perioden 1 januari – 31 december 2015. Skandia AB har sitt säte och huvudkontor i Stockholm och organisationsnumret är 502017-3083.

Skandia AB grundades 1855 och var noterat på Stockholms fondbörs mellan 1863 och 2006. Skandia AB är sedan den 22 mars 2012 ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv) med säte i Stockholm. Adressen till huvudkontoret är Lindhagensgatan 86, Stockholm. Fram till den 21 mars 2012 var Skandia AB ett helägt dotterbolag till Old Mutual plc med säte i London, Storbritannien.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 31 mars 2016. Resultat- och balansräkningen blir föremål för fastställelse på årsstämman som skall hållas senast den 30 juni 2016.

2. Grund för årsredovisningens upprättande

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2015 har upprättats i enlighet med Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26 samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. I enlighet med dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpar Skandia AB så kallad lagbegränsad IFRS, International Financial Reporting Standards.

Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder samt tillhörande tolkningsmeddelanden som antagits av EG kommissionen, med de avvikelser från tillämpningen som följer av FFFS 2008:26 och RFR 2. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lagstiftning och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Med hänvisning till 7 kap. ÅRFL upprättas ingen koncernredovisning för Skandia AB, utan endast en finansiell separat rapport. Skandia AB är ett dotterbolag till Skandia Liv och ingår i den konsoliderade årsredovisningen som Skandia Liv utger. Årsredovisningen är tillgänglig på www.skandia.se/liv och kan beställas från Skandia Liv, 106 55 Stockholm.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, avrundat till närmaste miljontal (MSEK), om inte annat anges. De upprättas baserat på historisk anskaffningskostnad, med undantag för följande tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde; finansiella derivatinstrument, som bestämts tillhöra kategorin, investeringar som innehas för handel, samt finansiella tillgångar och skulder i fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar. De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i denna årsredovisning.

3. Ändrade redovisningsprinciper

Ändrade redovisningsprinciper för räkenskapsåret 2015

IFRS-standarder vilka är godkända av EU-kommissionen ska tillämpas. Ett fåtal förändringar har inträffat med ikraftträdande under 2015. Det avser bland annat IFRIC 21 "Avgifter" som behandlar vid vilken tidpunkt en avgift ska skuldföras. Tolkningen tydliggör att en skuld för en avgift bara ska redovisas när skyldighet att betala en avgift föreligger. Dessa har inte haft någon väsentlig effekt på Skandia ABs finansiella rapporter.

Nya och ändrade redovisningsstandarder från IASB för räkenskapsår 2016 eller senare

IFRS 9 Finansiella Instrument

IFRS 9 Finansiella instrument introducerar nya krav för klassificering och värdering av finansiella tillgångar och finansiella skulder samt bortbokning av förändringarna. IFRS 9 ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Standarden är dock ännu inte godkänd av EU. En diskussion pågår om att tillåta försäkringsföretag att skjuta upp implementeringen i redovisningen så att den sammanfaller med implementeringen av den nya redovisningsstandard för försäkring, IFRS 4, dock senast till den 1 januari 2021. Något beslut om detta har ännu inte fattats. I december 2011 ändrades IFRS 7 vilket innebär utökade upplysningskrav i den period när IFRS 9 tillämpas för första gången. De huvudsakliga principerna i IFRS 9 beskrivs nedan.

Enligt IFRS 9 ska alla redovisade finansiella tillgångar, som omfattas av IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering, fortsättningsvis värderas till antingen upplupet anskaffningsvärde eller verkligt värde. Finansiella tillgångar som hålls inom en affärsmodell vars syfte är att uppbära de kontrakterade kassaflödena, och instrument som endast har kontrakterade flöden i form av kapitalbelopp och räntor på utestående kapitalbelopp, ska värderas till upplupet anskaffningsvärde vid rapportperiodens slut. Alla andra finansiella tillgångar ska värderas till verkligt värde via resultaträkningen eller Övrigt totalresultat. IFRS 9 påverkan vad gäller klassificering och värdering av finansiella skulder är främst relaterat till förändringar i verkligt värde som beror på förändringar i kreditrisk för en finansiell skuld. Enligt IFRS 9 ska, för finansiella skulder som klassificeras till verkligt värde via resultaträkningen, det belopp av förändring i verkligt värde som beror av förändring i kreditrisk för skulden presenteras i Övrigt totalresultat.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Detta gäller givet att redovisningen av effekterna av förändring i skuldens kreditrisk i Övrigt totalresultat inte skapar eller ökar fel av matchningen i redovisningen av resultatet. Förändringar i verkligt värde beroende på skuldens kreditrisk kommer inte att klassificeras om till resultaträkningen efterföljande period. Under nu gällande IAS 39, presenteras hela beloppet av förändring i verkligt värde i resultaträkningen. IFRS 9 inkluderar också nya principer för nedskrivningar. De nya principerna innebär att man beräknar reserveringar för kreditförluster utifrån förväntade kreditförluster snarare än inträffade. Detta innebär en redovisning av ett års förväntad förlust redan vid första redovisningstillfället. Vid en väsentlig ökning av kreditrisken ska nedskrivningsbeloppet motsvara de kreditförluster som förväntas uppkomma under kreditens återstående löptid. Principerna för säkringsredovisning i IFRS 9 förändras också och ger större möjlighet att koppla säkringsaktiviteterna till den faktiska riskhanteringen. De retrospektiva beräkningarna av effektiviteten i säkringarna ersätts med mer kvalitativa bedömningar. Skandia AB tillämpar ingen säkringsredovisning varför just detta avsnitt inte kommer att påverka de redovisade beloppen. Däremot är det företagsledningens bedömning att tillämpningen av IFRS 9 i övrigt kommer att ha en viss, dock ingen väsentlig, påverkan på de finansiella rapporterna. En detaljerad analys av effekterna är ännu inte gjord och kan därför inte kvantifieras.

IFRS 15 Intäkter

Standarden ska tillämpas för räkenskapsår som börjar den 1 januari 2018 eller senare. Avsikten är att en enda standard ska ersätta befintliga standarder och uttalanden om intäkter. En samlad modell för intäktsredovisning föreslås oberoende av bransch och typ av transaktion. Detta ska ske enligt en femstegsmodell som i korthet innebär att ett företag ska redovisa intäkter i takt med att prestationsåtaganden i avtal fullgörs. Ett företag ska för varje kontrakt med kund identifiera prestationsåtaganden för varje produkt eller tjänst och därefter sätta ett transaktionspris som fördelas till respektive prestationsåtagande. En intäkt ska därefter redovisas när respektive prestationsåtagande fullgörs. Standarden är inte tillämplig på försäkringskontrakt men däremot för investeringskontrakt för de delar som bedöms utgöra en tjänst. IFRS 15 medför även utökade upplysningskrav. Standarden kommer att ha låg påverkan på Skandia AB.

Övriga nya standarder och tolkningar

Solvens II

Med anledning av genomförandet av Solvens II direktivet, som trädde ikraft 1 januari 2016, kommer FFFS 2008:26 Föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag att ersättas av FFFS 2015:12. Det handlar framförallt om ändringar av hänvisningar som idag görs till Försäkringsrörelselagen (FRL) då FRL skrivs om för att anpassas till Solvens II. Ytterligare förändringar tillkommer i FFFS 2015:12 som en följd av ändringar i årsredovisningslagen vilket i sin tur beror på EU:s nya redovisningsdirektiv. Samtliga förändringar är huvudsakligen redaktionella och har ingen väsentlig påverkan på Skandia ABs finansiella rapporter.

Företagsledningens bedömning är att övriga nya och ändrade standarder och tolkningar inte kommer att få någon väsentlig effekt på de finansiella rapporterna den period de tillämpas för första gången.

4. Viktiga källor till osäkerhet i uppskattningar och kritiska bedömningar för redovisningsändamål

För att upprätta redovisning måste ledningen i vissa fall använda sig av uppskattningar och bedömningar. Dessa baseras på tidigare erfarenheter och antaganden vilka anses vara rätt-

visande och rimliga. Dessa uppskattningar och bedömningar påverkar redovisade belopp i både balansräkningen och resultaträkningen liksom åtaganden utanför balansräkningen. De viktigaste antagandena om framtiden och källor till osäkerhet som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder är relaterade till:

- Finansiella avtal respektive försäkringsavtal
- Försäkringstekniska avsättningar
- Tvister
- Uppskjuten skatt
- Förutbetalda anskaffningskostnader

Finansiella avtal respektive försäkringsavtal

Den redovisningsprincip som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna är uppdelningen av kontrakt i försäkringskomponenter och finansiella komponenter, vilket beskrivs i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och ”unbundling”. Orsaken till att Skandia AB valt att tillämpa denna så kallade ”unbundlingmetod” är den ökade transparens den medför. Den tydliggör hur Skandia ABs intäkter och kostnader uppstår och hanterar fondförsäkringskontrakten och de traditionella livförsäkringskontrakten på ett enhetligt sätt.

Förändringar i värdet på investeringar, som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och traditionella livförsäkringar redovisade som finansiella avtal, samt motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen då substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna, se mer information i avsnitt 8 Fondförsäkringsavtal.

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader linjärt över den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultat effekt.

Försäkringstekniska avsättningar

De viktigaste antagandena om framtiden, samt källor till osäkerhet, som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, är relaterade till de försäkringstekniska avsättningarna som beskrivs i not 29 Ej intjänade premier och kvardröjande risker och i not 30 Avsättning för oreglerade skador. Dessa antaganden omfattar bland annat antaganden om diskonteringsränta, tillfrisknande, kostnader och inflation.

Tvister

Skandia AB är inblandat i ett fåtal tvister vars omfattning är att betrakta som normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten. De flesta avser mindre belopp och bedöms inte väsentligt påverka bolagets finansiella ställning. I de fall det rör större belopp görs en bedömning av det sannolika ekonomiska utfallet och behovet av en eventuell avsättning.

Uppskjuten skatt

I posten Uppskjuten skatt ingår förlustavdrag som bedöms kunna utnyttjas för att reducera kommande års skattepliktiga resultat. Se ytterligare information i avsnitt 16 Skatt.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Förutbetalda anskaffningskostnader

Vid redovisning av finansiella avtal, se avsnitt 6, periodiseras förutbetalda anskaffningskostnader (DAC) genom att linjära avskrivningskurvor anpassas till förväntad andel återstående kontrakt under den förväntade löptiden för kontrakten. Avskrivningsplanen har bestämts utifrån förväntad löptid och skulle den förväntade löptiden komma att justeras så kan detta leda till en resultatteffekt.

5. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Skandia ABs funktionella valuta är svenska kronor och som approximation för transaktionsdagens valutakurs används vanligen periodens genomsnittskurs. Tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurser. Icke-monetära poster i en utländsk valuta, som redovisas till historisk anskaffningskostnad, omräknas till transaktionsdagens valutakurs, medan icke-monetära poster i utländsk valuta som redovisas till verkligt värde, räknas om till valutakursen från den dagen det verkliga värdet fastställdes.

Valutakursdifferenser redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster respektive valutakursförluster.

Tillgångar och skulder i utländska filialer omräknas till SEK med balansdagens valutakurser, medan resultaträkningen räknas om till periodens genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser påverkar inte resultatet, utan redovisas i Övrigt totalresultat som en omräkningsreserv.

6. Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal ska avtal endera klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. Avtal som innehåller en betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och redovisas i enlighet med IFRS 4. Avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget klassificeras som ett finansiellt avtal och redovisas som ett finansiellt instrument i enlighet med IAS 39 Finansiella instrument: Redovisning och värdering. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns enligt IFRS en möjlighet att tillämpa ”unbundling”, vilket innebär att avtalet delas upp i en försäkringskomponent och en finansiell komponent i redovisningen. Skandia AB utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia AB åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Finansiella avtal är finansiella instrument som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget.

Vad gäller Skandia ABs fond- och depåförsäkringar (det senare klassificeras som traditionella livförsäkringar) är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information ”unbundlar” Skandia AB dessa avtal och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. Försäkringskomponenten klassificeras som ett försäkringsavtal och redovisas enligt stycket om Försäkringsavtal nedan. Den finansiella komponenten, som inbegriper det finansiella instrumentet och relaterad tjänsteprocess, behandlas enligt de principer som gäller finansiella avtal. För de uppdelade avtalen, det vill säga de unbundlade avtalen, fördelas avgifter och kostnader som uppstår ur avtalet mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas skäligt mellan komponenterna.

Försäkringsavtal

Som försäkringsavtal redovisas avtal inom skadeförsäkrings verksamheten (grupp- och privatvårdsförsäkring) och den uppdelade (unbundlade) försäkringskomponenten av fond- och depåförsäkringsavtal.

Värdering

Skandia AB gör en avsättning för förväntade framtida krav som uppstått men ännu inte utbetalats. Avsättningen görs enligt det interna regelverket för reservsättning som är beslutat av Skandia ABs styrelse. Vid långfristiga åtaganden, till exempel i avsättningen för sjukförsäkringsverksamhet, diskonteras skulden i enlighet med myndighetsföreskrifter om hur diskontering får göras. För kortfristiga åtaganden sker, i enlighet med myndighetsföreskrifter, ingen diskontering. Avsättningen redovisas i balansräkningen som Oreglerade skador.

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier. Avsättningen redovisas i balansräkningen som Ej intjänade premier och kvardröjande risker.

Förlustprövning

På varje bokslutsdag utför Skandia AB en förlustprövning av förbindelser på sina försäkringsavsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Då detta test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden, samt skaderegleringskostnader och administrativa utgifter. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Eventuella underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

Intäktsredovisning

Premier för försäkringsavtal redovisas som premieinkomst i resultaträkningen när de förfaller till betalning. För avtal där försäkringsriskpremierna under en period förväntas täcka periodens försäkringsersättningar, redovisas dessa premier som intäkt proportionellt under denna period.

Kostnadsredovisning

Kostnader för försäkringsavtal redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner och andra rörliga anskaffningskostnader som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för försäkringsavtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal.

Förändring av avsättningar för försäkringsavtal redovisas under kostnader i resultaträkningen. Utbetalda försäkringsersättningar redovisas som en kostnad vid betalning.

Återförsäkring

Avtal som ingåtts mellan Skandia AB och återförsäkrare genom vilka bolaget kompenseras för förluster på avtal utfärdade av bolaget och som uppfyller klassificeringskraven för försäkringskontrakt, klassificeras som avgiven återförsäkring. Avtal som inte uppfyller dessa krav klassificeras som finansiella tillgångar och skulder. Mottagen återförsäkring klassificeras på samma sätt som andra avtal och redovisas i enlighet med den klassificeringen.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

För avgiven återförsäkring redovisas de förmåner som bolaget har rätt till enligt återförsäkringsavtalet som Återförsäkrarnas andel av försäkringstekniska avsättningar och Depåer hos företaget som avgivit återförsäkring. Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal. Skulder inom återförsäkring är primärt premier som ska betalas för återförsäkringsavtal.

Skandia AB bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal enligt samma principer som används för finansiella tillgångar. Dessa principer beskrivs i avsnitt 10 Nedskrivning av tillgångar. Om det finns objektiva omständigheter för att återförsäkringstillgången behöver skrivas ner minskar bolaget det redovisade värdet på återförsäkringstillgången till dess återvinningsbara belopp och kostnadsför nedskrivningen i resultaträkningen.

Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar.

Värdering

Finansiella avtal är finansiella förbindelser vars verkliga värde är beroende av de underliggande finansiella tillgångarnas verkliga värde. De klassificeras vid avtalets startpunkt som finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen.

Värderingstekniker används för att fastställa verkligt värde vid avtalets början och på varje rapporteringsdag. Bolagets huvudsakliga värderingstekniker inbegriper alla faktorer som marknadsaktörer kan tänkas använda och baseras på observerbara marknadsuppgifter. Det verkliga värdet på finansiella skulder fastställs med hjälp av de aktuella värden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de värdepapper till vilka de finansiella skulderna är länkade.

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp.

Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än de förväntade framtida rörliga kostnaderna, måste en avsättning för förluster för denna portfölj göras.

De finansiella avtalen redovisas på skuldsidan under rubrikerna Villkorad återbäring respektive Fondförsäkringsåtaganden.

Förändringar i värdet av försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia AB att en nettoredovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagets resultat och framtida kassaflöde. Information om förändringar i värdet av villkorad återbäring och försäkringsåtaganden återfinns i not 31 Villkorad återbäring och i not 32 Fondförsäkringsåtaganden.

Intäktsredovisning

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag, och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia AB tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavare av finansiella avtal. Intäkten redovisas i resultaträkningen som Intäkter från investeringsavtal respektive Övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster är tillhandahållna jämnt fördelade under avtalets livstid. I praktiken betyder det en linjär amortering över den förväntade löptiden för kontrakten.

Kostnadsredovisning

Rörliga kostnader som direkt kan hänföras till tecknandet av nya finansiella avtal periodiseras. I Skandia ABs fall är dessa kostnader till största delen rörliga anskaffningskostnader. Förutbetalda anskaffningskostnader resultatförs då Skandia AB redovisar motsvarande intäkt, vilket innebär att de följer samma mönster som tillhandahållandet av tjänsten. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras med en förväntad annullations- eller dödsfallsfrekvens. Tillgången testas för nedskrivningsbehov varje redovisningsperiod för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet. Alla andra kostnader, såsom fasta anskaffningskostnader och löpande förvaltningskostnader redovisas under den redovisningsperiod de inträffar.

7. Dotterbolag, intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag

Dotterbolag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Skandia AB. Bestämmande inflytande föreligger när ett företag är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i ett investeringsobjekt och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över investeringsobjektet.

Intresseföretag är de företag i vilka Skandia AB har ett betydande inflytande över finansiella och operativa strategier, men där något bestämmande inflytande inte föreligger, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet.

Gemensamt kontrollerade företag är sådana företag där Skandia AB utövar ett gemensamt bestämmande inflytande, vilket regleras genom kontrakt. Skandia AB har inga gemensamt kontrollerade företag.

Aktier i dessa kategorier av företag värderas till anskaffningsvärde. Om det verkliga värdet på balansdagen bedöms understiga anskaffningsvärdet skrivs tillgången ned. Nedskrivningen redovisas i resultaträkningen.

8. Investeringar som innehas för att täcka åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal

Dessa tillgångar består av placeringsstillgångar för vilka fond- och depåförsäkringstagarna bär placeringsrisken och redovisas på raderna Fondförsäkringstillgångar respektive tillgångar för villkorad återbäring (depåförsäkringsavtal) i balansräkningen. Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde i enlighet med kraven i ÅRFL 4 kapitlet 2§ punkt 13. Tillgångarna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin Som bestämts tillhöra kategorin och redovisas till verkligt värde, med eventuell vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen.

Förändringar i värdet på fond- och depåförsäkringstillgångar och motsvarande förändring i försäkringsåtaganden nettoredovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia AB att en nettoredovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagets resultat samt framtida kassaflöde. Information om förändringar i dessa tillgångar och skulder återfinns i not 20 Tillgångar för villkorad återbäring och i not 21 Fondförsäk-

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

ringstillgångar samt i not 31 Villkorad återbäring och not 32 Fondförsäkringsåtaganden. Fondförsäkringstillgångarna värderas till senaste köpkurs.

Åtaganden för fond- och depåförsäkringsavtal

Försäkringstagarnas insättningar investeras i värdepapper valda av försäkringstagaren, och ett åtagande gentemot försäkringstagaren redovisas som en skuld. Skuldens storlek står i direkt förhållande till tillgångens värdeutveckling och summan av premier som betalats in samt utbetalningar som gjorts. Skulderna klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin som bestämts tillhöra kategorin.

9. Andra finansiella instrument

Andra finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier, lånefordringar och obligationer, derivat samt kassa och bank. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder och derivat.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument utom avseende de som tillhör kategorin Finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde.

Finansiella instrument värderas löpande utifrån aktuell typ av tillgång eller skuld, se nedan. Realiserade vinster och förluster beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och försäljningspris. Köp och försäljning av värdepapper och valutor redovisas per affärsdagen, det vill säga dagen då transaktionen utfördes. Fordran på/skuld till motparten redovisas netto mellan affärsdagen och likviddagen under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder om clearing sker via ett clearinginstitut. Om så inte är fallet redovisas posterna brutto under posten Övriga fordringar eller Övriga skulder. Värdering av respektive tillgångsslag beskrivs nedan. Tillgångar värderas till köpkurs och skulder till säljkurs.

Lånefordringar och kundfordringar

Lån som utgör investeringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Varje fordran värderas individuellt. Lån redovisas på likviddagen initialt till anskaffningsvärde inklusive transaktionskostnader. Det initiala värdet på likviddagen representerar lånets verkliga värde.

Erhållen ränta på lån och förändringar av upplupet anskaffningsvärde redovisas som ränteintäkter. Ränteintäkter allokeras till den period som de hänför sig till enligt effektivräntemetoden. Lån avförs från balansräkningen när de är förutbetalda eller inlösta.

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt.

Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisas till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Obligationer, aktier och derivat

Obligationer, aktier och derivat klassificeras som verkligt värde via resultaträkningen. Med verkligt värde avses försäljningsvärde på balansdagen utan avdrag för förväntade försäljnings-

kostnader. För aktier och obligationer noterade på en auktoriserad fondbörs eller aktiemarknad är försäljningsvärdet normalt köpkurs på balansdagen. Obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde i underkategorin ”Som bestämts tillhöra kategorin” medan aktier klassificeras som ”Innehav för handel”. Alla värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Derivat värderas individuellt och redovisas till verkligt värde via resultaträkningen i underkategorin ”Innehav för handel”. Om värdet på derivatet är positivt redovisas det som en tillgång och om värdet är negativt som skuld. Verkligt värde på valutoptioner beräknas med hjälp av Black and Scholesmodellen och på räntederivat genom diskontering av framtida kassaflöden. Verkligt värde för valutaterminer erhålls från officiella marknadsnoteringar.

Kassa och bank

Kassa och bank består av banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår i likvida medel.

Andra finansiella skulder

Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

10. Nedskrivning av tillgångar

Det redovisade värdet av Skandia ABs tillgångar granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt, som speglar aktuella marknadsvärderingar av tidsjusterat penningvärde och de specifika riskerna för tillgången för vilken förväntade framtida kassaflöden ännu ej justerats.

En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen. En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats efter avskrivningar, om en nedskrivning aldrig gjorts. Tillgångar som undantas från denna princip är dels finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 9 Andra finansiella instrument, och dels uppskjutna skattefordringar, se avsnitt 18 Skatt.

11. Materiella tillgångar

Materiella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att bringa den på plats och i skick att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod bedöms uppgå till tre år för IT-inventarier och till fem år för övriga inventarier med undantag för konstverk som inte skrivs av beroende på att värdeminskning inte anses föreligga.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Vinst eller förlust vid avyttring eller utranering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkterna och tillgångens redovisade värde, och redovisas i resultaträkningen.

12. Eget kapital

Bundet eget kapital utgörs av aktiekapital och reservfond. Övrigt eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

13. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)

Beräkning av samtliga försäkringstekniska avsättningar följer både de externa lagkrav och interna instruktioner som ställs på dessa beräkningar.

Avsättningarna för premiebefrielseförsäkring är beräknade med hjälp av en diskonteringsränta som definieras i enlighet med Finansinspektionens föreskrift FFFS 2013:23 om val av räntesats för att beräkna försäkringstekniska avsättningar. De antaganden, förutom räntan och ett antagande om värdesäkring av försäkrade förmåner, som används i beräkningen är en avvecklingsfunktion skattad på grundval av tidigare erfarenhet av denna affär. Avsättningsberäkningen följer vedertagna formler och svensk praxis.

De försäkringstekniska avsättningarna för gruppolycksfall och sjukvårdsförsäkringar är beräknade med hjälp av så kallade triangelschematekniker. Dessa metoder följer accepterad praxis inom skadeförsäkring sedan lång tid, och rekommenderas av aktuarieföreningar generellt både i Europa och USA. Ingen diskontering av dessa reserver görs på grund av skadeutbetalningarnas korta medelduration.

De osäkerheter som finns i uppskattningarna är hanterade med försiktighet i överensstämmelse med god redovisningssed. IBNR-avsättningarna avser inträffade men ännu inte rapporterade skador. Erfarenhetsmässigt vet man att många skador har en eftersläpning i anmälningarna.

IBNR-beräkningen görs med hjälp av olika varianter av så kallade triangelschematekniker av antal anmälda skador, hittills utbetalad ersättning med mera. Beräkningsvarianterna jämförs och jämkas ihop till en gemensam antalsskattning, varefter reserven bestäms under antagandet att de okända skadorna har samma medelskadekostnad som de kända.

De försäkringstekniska avsättningarna för ej intjänade premier kan vara av följande tre typer:

”Äkta” ej intjänad premie - I de fall riskpremier betalas till försäkringsbolaget långt före förfall ska en premieperiodisering göras, det vill säga en avsättning görs för överskjutande belopp och löses upp i den period premien förfaller. Eftersom bolaget till övervägande del tillämpar månadspremier för premiebefrielseförsäkring har ingen avsättning gjorts i bokslutet för 2015 för den affären Regelbundet sker kontroller av att behovet av avsättningar för denna affär är immateriellt.

Aktivreserver för premiebefrielseförsäkring - Motsvarar framtida årliga underskott i riskresultatet, orsakade av en utjämnad premie. En beräkning görs av behovet av periodpremie och överskjutande del av inbetald premie avsätts för framtiden. Beräkningstekniken följer svensk praxis.

Avsättning för kvardröjande risker - För försäkringsavtal med otillräcklig riskpremie jämfört med premiebehovet görs en försäkringsteknisk avsättning för kvardröjande risker, ett så kallat nivå-tillägg. Avsättningen löses upp i takt med att premien förfaller.

14. Andra avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har en förpliktelse, legal eller informell, på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglera förpliktelsen och att beloppet kan uppskattas tillförlitligt. Om tidpunkten för den eventuella ekonomiska kompensationen är känd och överstiger ett år diskonteras beloppet.

15. Pensioner för egen personal

Skandia ABs pensionsförmåner säkras genom försäkringslösningar vilka består av både avgifts- och förmånsbestämda pensionsplaner vilka redovisas som kostnad i resultaträkningen för den period som kostnaden avser. Som avgiftsbestämda pensionsplaner klassificeras de planer där företagets förpliktelse är begränsad till de avgifter som företaget åtagit sig att betala. I sådant fall beror storleken på den anställdes pension på de avgifter som företaget betalar och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Med förmånsbestämd pension avses att den anställda garanteras en viss pension efter avslutad anställning som baseras på slutlönen. Reglerna om redovisning av förmånsbestämda pensionsplaner enligt IAS 19 ”Ersättningar till anställda” tillämpas dock inte i Skandia AB. Anledningen är att tillämpning av reglerna enligt Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Skandia AB redovisar förmånsbestämda pensioner i enlighet med reglerna i Tryggandelagen och Rådet för finansiell rapportering där det framgår att reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner inte behöver tillämpas i juridisk person utan istället kan förenklingsregeln tillämpas. För Skandia AB innebär det att förmånsbestämda planer redovisas som avgiftsbestämda. För ytterligare information om pensioner, se not 42 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser.

16. Obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets skattepliktiga resultat. Förändringar av obeskattade reserver redovisas över resultaträkningen under rubriken Bokslutsdispositioner. I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver.

17. Skatt

Avkastningsskatt

Försäkringsverksamheten är med vissa undantag föremål för avkastningsskatt och inte inkomstskatt. Avkastningsskatten baseras på en schablonmässigt beräknad avkastning på de nettotillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Skattesatsen är 15 procent för pensionsförsäkringar och 30 procent för kapitalförsäkringar. Kostnaden beräknas varje år och redovisas som en skattekostnad. Den gottgörelse för denna kostnad som dras från de tillgångar som förvaltas för försäkringstagarnas räkning redovisas i resultaträkningen i posten Övriga tekniska intäkter. Det finns en omedelbar koppling mellan den avkastningsskatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

Inkomstskatt

Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år med tillämpning av balansdagens skattesatser. Aktuell skatt avser även justering av skatt hänförlig till tidigare perioder. Aktuell skatt utgår med 22 procent under räkenskapsåret 2015.

Fortsättning not 1. Väsentliga redovisnings- och värderingsprinciper

Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden och baseras på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Uppskjuten skatt redovisas i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som redovisas direkt mot Eget kapital eller i Övrigt totalresultat. I dessa fall redovisas även skatteeffekten mot Eget kapital eller Övrigt totalresultat. Uppskjutna skattefordringar relaterade till skattemässiga underskott redovisas bara om det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar i framtiden.

Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjuten skatt har för räkenskapsåret 2015 beräknats med 22 procent. Uppskjutna skatteskulder eller fordringar diskonteras inte.

18. Koncernbidrag och aktieägartillskott

Aktieägartillskott förs direkt mot Eget kapital hos mottagaren och aktiveras i Aktier och andelar hos givaren. Koncernbidrag redovisas hos både mottagaren och givaren i posten Bokslutsdispositioner som en ökning eller minskning av årets resultat.

19. Intäktsredovisning

Skandia ABs redovisningsprinciper för intäkter och kostnader från försäkringsavtal och finansiella avtal redovisas i avsnitt 6 Försäkringsavtal och finansiella avtal - klassificering och unbundling.

Intäkter utgörs av det verkliga värdet av ersättningar som erhållits eller fordras för tjänster som tillhandahållits i den ordinarie affärsverksamheten. Intäkter redovisas enligt nedan.

Ränteintäkter periodiseras över tiden, baserat på det utestående kapitalbeloppet och den tillämpliga effektiva räntesatsen, vilket är den räntesats som exakt diskonterar de uppskattade framtida inbetalningarna under den finansiella tillgångens förväntade löptid till den finansiella tillgångens redovisade värde. För instrument som redovisas till verkligt värde redovisas mellan-skillnaden mellan det (teoretiska) upplupna anskaffningsvärdet och det aktuella verkliga värdet som en orealiserad värdeförändring. Utdelning från investeringar redovisas när aktieägarnas rätt att erhålla betalning har fastställts.

För mer information kring kapitalavkastning, se avsnitt 20 Kapitalavkastning.

20. Kapitalavkastning

Intäkter och kostnader på placeringstillgångar som hänger samman med skadeförsäkringsrörelse redovisas i resultaträkningen under den icke tekniska redovisningen. Från kapitalförvaltningens resultat förs kapitalavkastning inom skadeförsäkringsrörelsen över från det icke tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden.

I traditionell livförsäkring redovisas kapitalavkastningen i resultaträkningen under den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen. För fondförsäkringsrörelsen redovisas kapitalavkastning på sådana placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken under den tekniska redovisningen av livförsäkringsrörelsen medan kapitalavkastning för egen räkning redovisas i den icke tekniska redovisningen. Se avsnitt 8 Fondförsäkringsavtal för mer information om nettoredovisning i resultaträkningen av förändringar i värdet på fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar och motsvarande förändring av försäkringsåtaganden.

21. Eventualförpliktelser

Under eventualförpliktelser redovisas förpliktelser som härrör från inträffade händelser men som inte uppfyller krav på att redovisas som skuld eller avsättning. Detta då det inte är troligt att ett utflöde kommer att krävas eller att förpliktelsen inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet. I de fall behov föreligger av ianspråktagande av garantiförbindelser redovisas antingen en avsättning eller skuld i balansräkningen samt kostnad i resultaträkningen.

22. Kassaflödesanalys

IAS 7 Kassaflödesanalys, tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till Skandia ABs verksamhet. Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och fördelas på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. I kassaflödet från den löpande verksamheten her en nettoredovisning skett av förändringar av försäkringstekniska skulder, åtaganden för fondförsäkringsavtal och därtill hörande placeringstillgångar. En netto-redovisning visar bättre de kassaflöden som tillfaller Skandia AB.

Investeringar i placeringstillgångar som används i rörelsen är en integrerad del av verksamheten då inflöden i försäkringsverksamhet till stor del måste placeras enligt rörelsereglerna och redovisas således under den löpande verksamheten.

Förändringar i placeringar i koncernföretag samt intresseföretag redovisas inom investeringsverksamheten.

I den finansiella verksamheten redovisas utdelning lämnad till moderbolaget. Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar, med en kort löptid från anskaffningstidpunkten, normalt tre månader eller mindre, ingår i likvida medel.

23. Avvecklad verksamhet

Redovisning av verksamhet under avyttring sker inte i enlighet med IFRS 5 "Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter" då hänsyn tas till kraven om uppställningsformat i Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Motsvarande information lämnas istället i not 45 Händelser efter balansdagen.

2. Risker och riskhantering

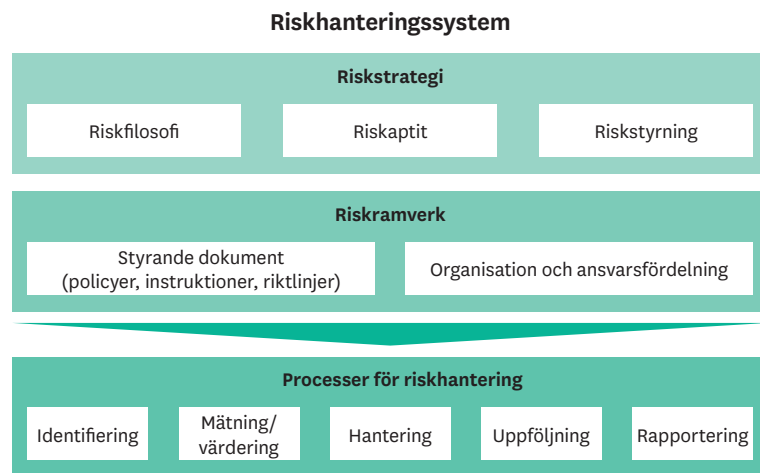
1 Inledning

I Skandia AB bedrivs fondförsäkringsverksamhet inklusive depåförsäkring samt tilläggsförsäkring som premiebefrielseförsäkring och skadeförsäkringsverksamhet (privatvård och olycksfall). Skandia ABs verksamhet bygger på ett aktivt risktagande. Verksamheten ger upphov till ett brett spektrum av risker som potentiellt kan påverka rörelseresultatet och den ekonomiska ställningen. Vissa av dessa risker är naturliga följder av Skandia ABs affärsstrategi och begränsas inte till något visst affärssegment. Andra risker, såsom försäkringsrisker däremot är segmentspecifika. Därutöver förekommer risker som är hänförliga till människor, processer och system och externa händelser, så kallade operativa risker. Riskerna i verksamheten elimineras, begränsas eller accepteras. Oavsett vilken strategi som gäller vid hantering av risker är det av yttersta vikt att alla risker i verksamheten hanteras och kontrolleras på ett effektivt sätt.

Alla försäkringsbolag står inför ett antal risker och en viktig uppgift är att bestämma hur mycket av dessa som kan accepteras i strävan att öka värdet för kunder och ägare. Dessa risker innefattar både möjligheter att öka detta värde och minska värdet. En effektiv riskhantering inom Skandia AB ger ledningen och styrelsen möjlighet att skapa värde för kunder och ägare i en sund och trygg verksamhet.

Utveckling 2015 - Riskhantering och regelefterlevnad - en integrerad del i Skandia ABs verksamhet

Skandia AB har under året fortsatt förbereda sig inför ikraftträdandet av Solvens 2. Solvens 2 infördes i Sverige 1 januari 2016 genom ändringar i försäkringsrörelselagen. Solvens 2 kommer att tillämpas på hela verksamheten i Skandia AB. I likhet med föregående år har Skandia AB fortsatt

arbetet med att på ett strukturerat sätt öka medvetenheten om samspelet mellan risk, kapitalkrav och värdeskapande dels inom ramen i Solvens 2-projektet på Skandia, dels genom löpande utbildning i Skandia ABs ramverk för riskhantering och regelefterlevnad. Riskhantering och regel efterlevnad är också en integrerad del av Skandia ABs affärs- och verksamhetsplanering. I affärs- och verksamhetsplaneringen identifieras risker på olika nivåer i Skandia AB vilka sedan värderas, hanteras, följs upp och rapporteras löpande under året.

2 System för riskhantering

Skandia ABs system för riskhantering sammanfattas i bilden bredvid. De olika delarna i systemet förklaras närmare i det följande.

Riskstrategi

Skandia ABs riskstrategi omfattar begreppen riskfilosofi, riskkaptit samt riskstyrning. Riskfilosofin anger Skandia ABs inställning till risk och risktagande och består av ett antal principer som styr bolagets risktagande.

För att säkerställa att Skandia AB följer de principer som anges av riskfilosofin, behöver bolaget en riskkaptit som begränsar hur mycket och vilken risk Skandia AB är villigt att acceptera. Riskaptiten uttrycks genom riskkaptitmått samt limiter för dessa. Vid eventuell överträdelse av beslutade limiter har Skandia AB en kontinuitetsplan för att återigen komma inom önskade nivåer för riskkaptiten.

Inom de ramar som ges av riskkaptitramverket ska Skandia AB kontinuerligt fatta de affärsmässiga beslut som får mest positiv inverkan på värdet. Det kräver en avvägning mellan värdeskapande möjligheter och ökat risktagande, samt en avvägning mellan olika typer av risktagande. Detta möjliggörs genom en aktiv och framåtblickande riskstyrning som ger vägledning vid beslut kring risktagande inom de begränsningar som ges av riskkaptiten.

Riskstrategin utformas integrerat med Skandia ABs affärsstrategi och ses över årligen i samband med uppdatering av affärsstrategin inom affärsplaneringsprocessen, samt vid behov vid ändrade interna och eller externa förutsättningar som påverkar eller kan påverka Skandia ABs riskbild.

Riskramverk

Riskstrategin konkretiseras genom Skandia ABs riskramverk. Detta omfattar styrande dokument i form av policyer, instruktioner och riktlinjer samt Skandia ABs organisation och ansvarsfördelning. Skandia AB har en struktur för styrande dokument som säkerställer och reglerar styrningen av respektive riskkategori. Eftersom Skandia ABs olika risker skiljer sig till sin natur är styrdokumenten anpassade till respektive riskkategori.

Organisation och ansvarsfördelning

Skandia ABs styrelse har det yttersta ansvaret för Skandia ABs risknivå och bedömning av kapitalbehov. Styrelsen anger riktlinjer till vd avseende riskhantering, riskkontroll och rapportering med mera genom utfärdande av policyer och riktlinjer. Styrelsen fastställer också Skandia ABs attityd till risk genom att besluta om bolagets riskstrategi och limiter för riskkaptit. Styrelsen är således

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

den yttersta ägaren av Skandia ABs riskhanteringssystem och ska se till att Skandia AB har en god intern kontroll. En stor del av styrelsens arbete gjordes i styrelsens risk- och revisionsutskott. Utskottet var tillsatt för att, inom specificerade ramar, granska vissa riskområden samt införa styrelsemöten förbereda ärenden inom dessa områden. Från och med halvårsskiftet 2015 har det separata risk- och revisionsutskottet avskaffats. Risk- och revisionsfrågor hanteras numera direkt vid bolagets styrelsemöten.

Skandia ABs vd har det övergripande operativa ansvaret för styrning, hantering och kontroll av risker och svarar för rapportering till styrelsen. Vd har ansvar att förmedla och implementera styrelsens synsätt avseende riskstyrning, -hantering, -kontroll och regelefterlevnad. Utifrån styrelsens övergripande styrdokument utfärdar vd mer detaljerade instruktioner för den operativa styrningen, hanteringen och kontrollen av bolagets risker. Vd har även, genom sin organisation och ansvarsfördelning, fördelat det operativa ansvaret för riskstyrning, -hantering och -kontroll till Chief Risk Officer (CRO) och enhetschefer, se vidare Riskansvar inom Skandia AB nedan. För att underlätta vds och ledningens arbete finns två vd-kommittéer inrättade: Riskkommitté samt Asset & Liability Committee (ALCO).

Inom moderbolaget Skandia Liv finns en centralt placerad enhet för riskstyrning och riskkontroll, Riskenheten. Skandia AB har uppdragit åt Skandia Liv att utföra de uppgifter som åligger bolagets riskfunktion. I Riskenheten finns bland annat bolagsansvarig CRO för Skandia AB samt Chefaktuarie. CRO rapporterar till vd men kan alltid rapportera direkt till styrelsen. CRO lämnar en samlad redovisning till styrelsen om bolagets väsentliga risker. CRO är också sammankallande och ordförande i Riskkommittén. Skandia ABs Chefaktuarie utformar utifrån styrelsens riktlinjer principer för premieberäkning och avgiftsättning samt för försäkringstekniska avsättningar. Beslut om det försäkringstekniska beräkningsunderlaget fattas gemensamt av Chefaktuarien och vd. Chefaktuarien har genom lag även särskilt ansvar för Skandia ABs försäkringstekniska beräkningar och utredningar, och har både möjlighet och skyldighet att informera styrelsen när behov föreligger.

Skandias funktion för regelefterlevnad (compliancefunktionen) är ansvarig för att identifiera, bedöma, kontrollera och rapportera risker för sanktioner, betydande finansiella förluster eller ryktesförlust som bolaget kan drabbas av till följd av bristande regelefterlevnad (compliance-risker). Funktionen ska även bistå med råd och stöd gällande compliancefrågor. Chief Compliance Officer har en skyldighet att löpande rapportera status avseende bolagets regelefterlevnad till bolagets vd och styrelse.

Skandias internrevision är direkt underställd styrelsen och tidigare också dess risk- och revisionsutskott och är organisatoriskt separerad från Skandias verksamhet. Deras ansvar är att utföra en oberoende granskning av både de operativa enheterna och kontrollfunktionerna. En viktig del i den oberoende granskningen är att utvärdera den interna kontrollen. Externrevision är tillsatt av bolagsstämman och ska uppfylla vissa behörighetskrav. Externrevision utför i sammanhanget en extern oberoende granskning.

Riskansvar inom Skandia AB

Skandias ansvarsmodell avseende riskhantering bygger på dualitet, proportionalitet och effektivitet. Andra viktiga principer är självständighet, aktiv riskstyrning och utmaning. Där det är effektivt utgår ansvarsfördelningen från principen om "tre försvarslinjer". Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och regelefterlevnad och som hanterar dessa (första linjen), funktioner för styrning, utmaning och självständig uppföljning av risker och riskhantering samt regelefterlevnad (andra linjen) och funktioner för oberoende granskning samt tillsyn (tredje linjen). Nedan presenteras en översikt av uppgifter och ansvar inom respektive försvarslinje.

Första försvarslinjen

Skandia ABs vd har med stöd av ledningsgruppen det övergripande ansvaret för hantering av de risker som bolaget utsätts för. Vd har delegerat ansvaret för löpande hantering av de risker som uppkommer i verksamheten till utsedda riskägare. Riskägarna ska fortlöpande identifiera, mäta/värdera, hantera, följa upp och rapportera risker inom sitt ansvarsområde. Den specifika utformningen av de löpande riskhanteringsaktiviteterna är anpassad efter risktyp. Riskhanteringen baseras på en tydlig strategi, policyer, instruktioner och riktlinjer. Riskägarna har kontrollfunktioner som är självständiga i förhållande till de som gör affärer. Dessa kontrollfunktioner gör riskbedömningar, kontrollerar limiter, mandat med mera. Kontrollfunktionernas rapporter går till riskägare och till CRO.

Andra försvarslinjen

Den andra försvarslinjen ansvarar för övergripande riskstyrning och självständig uppföljning av risker och regelefterlevnad samt för en samlad analys och rapportering av risker. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Tredje försvarslinjen

Funktionerna i den tredje försvarslinjen ska tillhandahålla en oberoende objektiv försäkran till styrelsen avseende effektiviteten av Skandias riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Detta hanteras av Skandias internrevision och vid styrelsearbetet avseende risk- och revisionsfrågor.

Riskhanteringsprocesser

Skandia ABs riskhanteringsprocesser omfattar de processer genom vilka riskstrategin implementeras utifrån de regler samt den ansvars- och beslutsstruktur som ges av Skandias riskramverk. Generellt gäller att processerna ska vara effektiva i att säkerställa att Skandia AB verkar i linje med sin risk- och affärsstrategi, och att det finns en god kontroll av risker inom hela organisationen. Processerna omfattar identifiering, mätning/värdering, hantering, uppföljning och rapportering av risker. För att säkerställa enhetlighet i riskhanteringen har Skandia en gemensam definition av sina huvudsakliga risker enligt följande tabellen.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Riskkategori	Definition och förklaring
Försäkringsrisk	Risken för förändringar i bland annat biometriska och demografiska faktorer (t.ex. dödsfall och sjuklighet) samt i kundrelaterade faktorer som annullationer och olika ändringar av kontrakten som påverkar åtagandena.
Marknadsrisk	Risken för att värdet på ett finansiellt instrument fluktuerar på grund av prisförändringar på de finansiella marknaderna och därmed påverkar bolagets resultat.
Kredit- och motpartsrisk	Risken för att en motpart inte fullgör sina förpliktelser mot Skandia AB.
Likviditetsrisk	Risken för att bolaget vid förfalldatum inte kan fullgöra sina betalningsåtaganden eller endast kan göra detta till höga kostnader.
Operativ risk	Operativ risk är risken för förlust till följd av bristande processer, system och/eller externa händelser samt avsiktliga eller oavsiktliga bristande handlingar av anställda.
Affärsrisk	Affärsrisk är risken för att bolagets värde reduceras på grund av avvikelser från förväntat utfall för kostnader, volymer och marginaler etc.
Strategisk risk	Strategisk risk uppstår i samband med att bolaget ska fatta större beslut av strategisk karaktär. Risken ligger i de möjliga utfall som följer av beslutsfattandet.

Skandia ABs största risk är marknadsrisk och då framförallt aktieprisrisk, vilket är förknippat med avgiftsstrukturen i försäkringarna. Hantering av riskkategori framgår nedan under avsnitt Väsentliga risker i verksamheten.

Väsentliga risker i Skandia ABs verksamhet

De väsentliga riskerna i Skandia ABs verksamhet beskrivs ovan. De huvudsakliga kategorierna av risker är försäkringsrisk, marknadsrisk, kredit- och motpartsrisk, likviditetsrisk, operativ risk, affärsrisk och strategisk risk. Dessa kan sedan brytas ner i underkategorier av vilka Skandia AB har valt att lyfta fram de mest väsentliga.

Försäkringsrisker

Försäkringsrisk avser dels risker som är kopplade till biometriska och demografiska faktorer t.ex. dödlighet, livsvarighet och sjuklighet, dels risker som är förknippade med kundrelaterade faktorer till exempel annullationer. De demografiska och biometriska försäkringsriskerna överförs från försäkringstagarna till Skandia AB. Den mest väsentliga delen av försäkringsrisk är dock risk orsakad av oförutsett kundbeteende.

Kundbeteenderisk är risken att kunder till exempel återköper, flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia AB i en utsträckning som inte har förutsetts. Kundbeteenderisker hanteras främst genom en medveten produktdesign samt genom en löpande service över hela avtalsperioden. Många sparförsäkringsavtal kan helt eller delvis sägas upp före förfalldagen mot ett kontant återköpsbelopp. För Skandia ABs sparförsäkringar reduceras denna risk till viss del genom att en återköpsavgift tas ut av kunder och/eller distributörer som säger upp avtal i förtid.

Risker för Skandia AB som är förknippade med biometriska eller demografiska faktorer består i att den faktiska framtida utvecklingen blir en annan än den Skandia AB antagit i sina beräkningar, antingen genom att enskilda inträffade skador blir dyrare än förväntat, eller genom att ett högre antal skador än förväntat inträffar. Detta hanteras genom regelbunden uppföljning av skadefall och vid behov omprövning av tillämpade antaganden vid premiesättning och beräkning av avsättningsbehov för inträffade skador. Sjukrisken inklusive försäkringsrisken för privatvårdsförsäkring är till exempel till viss del konjunkturoberoende. Även dödlighetsutvecklingen i samhället och i försäkrat bestånd studeras fortlöpande.

Storleken på riskerna inom försäkringsverksamheten är naturligtvis beroende av hur produkterna är utformade i form av försäkringsvillkor och produktregelverk. Försäkringsavtalen är i de flesta fall skrivna så att framtida förändringar av tillämpade antaganden är tillåtna, även om förändringen kan komma att leda till premieändringar.

Den riskförsäkring som nytecknas idag inom sparförsäkringsaffären omfattar främst premiebefrielse, det vill säga sjukrisken. Avtalen tecknas med individuella kunder i samband med tjänstepensionssparande i Sverige. Risken för moturval vid tecknande av försäkring innehållande försäkringsrisk hanteras genom instruktioner, som bland annat innehåller rutiner för riskbedömning kopplade till storleken på försäkrat belopp.

Försäkringsrisker kan även reduceras genom återförsäkring, men sedan slutet av 2015 använder inte Skandia AB detta som riskdämpare.

Tabellen nedan visar i vilken utsträckning Skandia AB täckt sina försäkringsrisker genom återförsäkring.

Försäkringsåtaganden	2015	2014
Total exponering	1 747	1 729
Återförsäkrad exponering	—	-21
Ej återförsäkrad exponering	1 747	1 708

När dödsfall inträffat har försäkringsfallet som regel slutreglerats inom en eller ett par månader från dödsfallet. För premiebefrielseskador som regleras med periodisk utbetalning under hela den tid som sjukfallet pågår är osäkerheten till en början större om skadans exakta storlek. Reservesättningen baseras på erfarenhetsmässigt bestämda antaganden och en ny individuell beräkning för varje skada görs månadsvis. Efter cirka två års sjukdomstid förbättras prediktions-säkerheten för en skadas återstående totala skadekostnad.

För privatvård är den genomsnittliga utbetalningstiden kort medan det för olycksfallsförsäkring kan ta längre tid innan en skadas omfattning är fullständigt känd. I båda fallen baseras reservesättningen på dels tidigare års utbetalningsmönster och dels kända förändringar i försäkringsprodukt, försäkrat bestånd och omvärlden.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Åtagandena förvaltas genom en durationsmatchad obligationsportfölj och riskerna analyseras inom Skandia ABs ALCO. Skadereservernas duration visas i tabell nedan.

Skadereservernas duration i MSEK	< 1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Skadereserver privatvård Sverige	251	266	46	563
Skadereserver privatvård Danmark	64	12	0	76
Skadereserver gruppolycksfall	117	215	117	449
Skadereserver premiebefrielseförsäkring	46	127	154	327

Hantering av kredit- och motpartsrisk, marknadsrisk och likviditetsrisk i samband med försäkringsrisk följer beskrivningarna under respektive rubriker.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken att marknadsvärdet på ett finansiellt instrument fluktuerar på grund av förändringar i marknadspriser och därmed påverkar Skandia ABs resultat.

Skandia ABs direkta exponering för marknadsrisk på egna investeringar är begränsad. Hanteringen av egna investeringar det vill säga "styrning och mandat" regleras av Skandia ABs interna styrdokument. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i Skandia ABs ALCO. Uppföljning inklusive känslighetsanalyser tas fram och rapporteras löpande. Sammantaget präglas investeringsstrategin av Skandia ABs genomgående låga riskaptit och risktolerans, varför kapitalet placeras försiktigt och med hänsyn tagen till de försäkringstekniska avsättningarnas förväntade framtida kassaflöde.

Därutöver är Skandia AB indirekt exponerat för marknadsrisk då intäkterna till stor del består av avgifter från kundernas tillgångar under förvaltning vilka påverkas av tillgångarnas värdeförändring. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både aktiemarknadens utveckling och ränterörelser. Det finns därför både aktiekursrisk och ränterisker vilka påverkar Skandia ABs resultat. Skandia AB säkrar inte dessa risker hänförliga till förändringar i värdet på kundernas investeringar eller de som uppkommer på grund av valutakursförändringar i dessa.

Skandia AB är också exponerat för marknadsrisk vid köp och försäljningar av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel. Den valutakursrisk som detta medför valutasäkras. Marknadsrisk i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandia ABs verksamhet är dessa risker av liten betydelse för aktieägaren. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

Kredit- och motpartsrisk

Kredit- och motpartsrisk är risken för förluster på grund av att fordringar på motparter inte återbetalas i tid eller inte alls på grund av motpartens betalningsoförmåga. Skandia AB exponeras för kreditrisk och motpartsrisk bland annat i samband med placeringar av skuldtäckningstillgångar.

Den huvudsakliga riskhanteringen sker genom en bedömning av motpartens förmåga att uppfylla sitt åtagande. I övrigt hanteras och regleras kredit- och motpartsrisk genom en separat policy för styrning och kontroll av dessa risker.

När det gäller investeringar tillämpar Skandia AB en konservativ placeringsstrategi med restriktioner vad gäller koncentration och kreditvärdighet. På liknande sätt använder Skandia AB, där det är möjligt, enbart sådana återförsäkrare som långsiktigt bedöms ha en god rating, lägst A- i kreditvärdighet enligt Standard & Poor, eller motsvarande.¹⁾

Skandia AB exponeras för följande kreditrisker:

Kreditriskeponering ^{1) 2) 3)}	2015	2014
Andra finansiella placeringstillgångar		
Obligationer, kreditvärdighet AAA	613	913
Obligationer, kreditvärdighet AA	528	302
Obligationer, kreditvärdighet A	516	448
Obligationer, kreditvärdighet BBB	45	56
Obligationer, utan kreditbetyg	200	200
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar		
Återförsäkringsgivare med kreditvärdighet A	—	6
Återförsäkringsgivare med icke fastställd kreditvärdighet ⁴⁾	—	15
Banker		
Motpart med kreditvärdighet A+	1 858	1 779
Motpart med kreditvärdighet A	29	—
Motpart med kreditvärdighet AA-	22	12
Motpart med kreditvärdighet A-	—	440
Motpart med icke fastställd kreditvärdighet ⁴⁾	—	2
Totalt	3 811	4 173

¹⁾ Kreditexponeringen anges som bokfört värde efter reservering för osäkra fordringar.

²⁾ Inga ställda säkerheter finns.

³⁾ I samband med bokslut görs sedvanlig kontroll av förfallna fordringar. Per 2015-12-31 uppgår förfallna fordringar inte till något materiellt belopp.

⁴⁾ Intern motpart Skandia Liv, varför krav på rating inte ställs.

Fortsättning not 2. Risker och riskhantering

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk är risken att likvida medel är otillräckliga för att kunna möta kunders och andra motparters krav på likvid betalning till exempel kontantuttag av kunder eller byte av fonder. Skandia AB exponeras för likviditetsrisker på flera områden. Några exempel är fondbyten inom fondförsäkring.

Skandia AB hanterar likviditetsrisken (1) genom att verksamheten har en likviditetsstrategi för den dagliga hanteringen av likviditet i verksamheten, (2) genom att bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter samt (3) genom en kontinuitetsplan för likviditetsrisker. För kända stora likviditetsrisker finns system för att regelbundet beräkna så kallade worst-case scenarios. Skandia ABs ALCO följer upp likviditeten och bevakar likviditetsriskerna löpande. På daglig basis hanteras likviditetsriskerna för försäkringsverksamheten av Skandias Treasuryavdelning.

Följande tabell visar en förfallostruktur för finansiella åtaganden inom Skandia AB som är föremål för likviditetsrisker. Tabellen baseras på avtalade löptider.

Löptidsanalys 2015

Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringsrekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker 2015

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkrings-tagarna bär placeringsrisk	59 127	14 081	71 450	144 658
Försäkringstekniska avsättningar	784	631	332	1 747
Skulder avseende direkt försäkring	305	—	—	305
Skulder avseende återförsäkring	—	—	—	—
Övriga skulder	450	—	—	450
SUMMA	60 666	14 712	71 782	147 160

Placeringstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2015

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	526	1 376	0	1 902

Löptidsanalys 2014

Kontraktuella förfallotidpunkter för finansiella och försäkringsrekniska åtaganden som är exponerade för likviditetsrisker 2014

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Derivat	0	—	—	0
Avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkrings-tagarna bär placeringsrisk	56 240	13 366	71 531	141 138
Försäkringstekniska avsättningar	805	623	302	1 729
Skulder avseende direkt försäkring	315	—	—	315
Skulder avseende återförsäkring	1	—	—	1
Övriga skulder	806	—	—	806
SUMMA	58 166	13 989	71 833	143 989

Placeringstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2014

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Total
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	540	1 183	136	1 859

Solvensrisk

Solvensrisken är risken att Skandia AB inte förmår infria sina åtaganden mot försäkringstagarna. Skandia AB hanterar solvensrisken genom att generellt ha en låg risktolerans, det vill säga genom att Skandia AB erbjuder långsiktigt sparande via en affärsmodell huvudsakligen baserad på försäkring där försäkringstagaren själva bär placeringsrisken, genom att beakta solvenskostnader i ekonomiska kalkyler, genom regelbundna solvensmätningar och genom utvecklingen av ett risk-baserat synsätt i verksamheten. Vidare har styrelsen beslutat om striktare krav om erforderlig solvensmarginal än vad det regulativa ramverket stipulerar.

Skandia AB har tillräcklig kapitalbas för att täcka solvenskrav vilket framgår av tabellen nedan.

Kapitalbas och solvenskrav	2015	2014
Kapitalbas	7 526	10 029
Solvenskrav	1 690	1 641
Överskott	5 836	8 388

*Fortsättning not 2. Risker och riskhantering**Operativa risker*

Operativa risker kan i princip bara hanteras genom förebyggande och skadereducerande åtgärder. Skandia AB hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom kontinuitetsplanering som syftar till att hantera eventuella negativa för Skandia AB uppkomna situationer på ett så effektivt sätt som möjligt. Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader eller ryktesförluster.

Ansvar för att löpande hantera operativa risker är en integrerad del av chefsansvaret inom Skandia ABs egna och utlagda verksamhet. Utöver den löpande, kvartalsvisa hanteringen genomför varje enhet årligen en så kallad självvärdering av operativa risker. Utvärderingen syftar till att identifiera operativa risker och att kvantifiera de förluster som kan uppstå. Arbetet resulterar i åtgärdsplaner vars implementering är föremål för löpande bevakning. Som ett stöd för riskhanteringen har Skandia ett system för rapportering och uppföljning av incidenter. Alla incidenter följs upp och åtgärder vidtas för att händelsen inte ska upprepas.

Affärsrisker

Hantering av affärsrisk sker övergripande i samband med Skandia ABs affärsplansarbete. Metodik för identifiering och värdering av affärsrisker är i stort överensstämmande med den metodik som tillämpas för operativa risker. Affärsrisk är risken för att Skandia ABs värde reduceras på grund av till exempel ökade kostnader eller reducerad lönsam försäljningsvolym.

Strategiska risker

Strategiska risker uppkommer i samband med vallsituationer och större förändringar (internt eller externt), till exempel genom felaktiga och missriktade affärsbeslut som påverkar Skandia AB på lång sikt. De strategiska riskerna kan ofta bara hanteras genom en god analys och bra planering inför beslut och genomförandet av förändringar i verksamheten. Detta gör att de strategiska riskerna ofta hanteras som en del av Skandia ABs strategi- och affärsplansarbete. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är förenade med all affärsverksamhet.

3. Känslighetsanalys

Alla känsligheter på årets resultat representerar ett scenario som inträffar i början av året och har en negativ påverkan på resultatet under en ettårshorisont. Stressnivåerna som applicerats är framtagna för att passa nuvarande utseende på Skandias affär. Detta betyder att en förändring av de karakteristika som kännetecknar Skandias affär och portfölj idag kan komma att förändra de stressnivåer som appliceras.

Risktyp	Effekt på resultat		Scenario
	2015	2014	
Sjuklighetsrisk	-8 %	-8 %	Sjuklighetsrisken beräknas som effekten av att insjuknandet ökar med 10 %.
Aktiemarknadsrisk	-11 %	-11 %	Aktiemarknadsrisken beräknas som effekten av ett kraftigt fall (10 %) på aktiemarknaden.
Annulationsrisk	-12 %	-12 %	Annulationsrisken beräknas som effekten av att 10 % av återköp- och flyttbart kapital återköps.
Marknadsränterisk	-2 %	-3 %	Marknadsränterisken beräknas som effekten av ökade marknadsräntor (parallellskift 1 %).

3. Premieinkomst, skadeförsäkringsrörelsen

	2015	2014
Direkt försäkring i Sverige	957	888
Direkt försäkring i övriga EES	216	239
	1 173	1 127

4. Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden. För 2015 och 2014 har en kalkylräntesats på 2,0% använts.

	2015	2014
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	30	28
	30	28

5. Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), skadeförsäkringsrörelsen

	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	-827	0	-827	-836	0	-836
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	17	0	17	-104	0	-104
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-53	0	-53	44	0	44
Driftskostnader för skadereglering	-14	—	-14	-15	—	-15
	-877	0	-877	-911	0	-911

6. Driftskostnader, skadeförsäkringsrörelsen

	2015	2014
Anskaffningskostnader	-96	-92
Administrationskostnader	-160	-145
	-256	-237

För fördelning av totala driftkostnaderna, se not 10.

7. Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen

	2015	2014
Periodisk premie i form av inbetalda premier	132	137
Premier för avgiven återförsäkring	-18	-14
	114	123

Samtliga livförsäkringsavtal är tecknade i Sverige.

8. Övriga tekniska intäkter, livförsäkringsrörelsen

	2015	2014
Volymbaserad kostnadsreduktion	1 270	1 171
Avkastningsskatt ¹⁾	360	496
Övriga intäkter	117	130
	1 747	1 797

¹⁾ Avser avgiftsuttag för avkastningsskatt som betalas för försäkringstagarnas räkning. Posten har omedelbar koppling till avkastningsskattekostnaden som framgår av not 16 Skatt.

9. Utbetalda försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring), livförsäkringsrörelsen

	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Dödsfall	-56	—	-56	-44	—	-44
Sjukfall	-50	3	-47	-49	3	-46
Skaderegleringskostnader	-35	—	-35	-31	—	-31
	-141	3	-138	-124	3	-121

10. Driftskostnader, livförsäkringsrörelsen

	2015	2014
Anskaffningskostnader	-907	-903
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-195	-173
Administrationskostnader ¹⁾	-317	-293
Återförsäkrares provisioner och vinstandelar	2	7
Totalt driftskostnader i livförsäkringsrörelsen	-1 417	-1 362
Förvaltningskostnader placeringstillgångar ^{2) 3)}	-1	-1
Skaderegleringskostnader ^{2) 4)}	-50	-46
Driftskostnader i skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat ⁵⁾	-256	-237
Totalt driftskostnader	-1 724	-1 646
Samtliga driftskostnader per kostnadslag		
Provisioner	-718	-730
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader direkt försäkring	-195	-173
IT-kostnader	-112	-124
Personalkostnader	-39	-41
Lokalkostnader	-37	-39
Övrigt	-623	-539
	-1 724	-1 646

¹⁾ I administrationskostnader ingår ersättning till revisionsföretag enligt nedan.

²⁾ Skade- och Livförsäkringsrörelsen.

³⁾ Ingår i Kapitalavkastning kostnader i det tekniska och icke-tekniska resultatet.

⁴⁾ Ingår i Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

⁵⁾ Se not 6, Driftkostnader Skadeförsäkringsrörelsen.

Ersättning till revisionsföretag	2015	2014
Revisionsarvoden		
Deloitte	-3	-3
	-3	-3
Revisionsarvoden utöver revisionsuppdraget		
Deloitte	0	0
	0	0
Övriga tjänster		
Deloitte	0	0
	0	0
Totalt ersättning till revisionsföretag	-3	-3

11. Kapitalavkastning, intäkter

	2015	2014
Utdelning på aktier och andelar koncernföretag	—	12
Ränteintäkter obligationer och andra räntebärande värdepapper	25	35
Övriga ränteintäkter	0	20
Valutavinst netto	40	59
Realisationsvinst netto obligationer och andra räntebärande värdepapper	3	3
	68	129

12. Orealiserade vinster på placeringstillgångar

	2015	2014
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	15
	—	15

13. Kapitalavkastning, kostnader

	2015	2014
Räntekostnader	-1	0
Övriga finansiella kostnader	-1	-1
Nedskrivningar aktier och andelar i koncernföretag	—	-3
	-2	-4

14. Orealiserade förluster på placeringstillgångar

	2015	2014
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-20	—
	-20	—

15. Nettoresultat per kategori placeringstillgångar samt övriga finansiella tillgångar och skulder

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen								Totalt	
	Som bestämts tillhöra kategorin		Innehav för handel		Lånefordringar		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde			
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Aktier	0	8	—	—	—	—	0	-3	0	5
Räntebärande värdepapper	9	53	—	—	—	—	—	—	9	53
Derivat	—	—	0	0	—	—	—	—	0	0
Övriga lån och fordringar	—	—	—	—	39	57	—	—	39	57
Övriga finansiella tillgångar och skulder	—	—	—	—	—	—	-1	10	-1	10
	9	61	—	—	39	57	-1	7	47	125

16. Skatt

	2015	2014
Aktuell skattekostnad		
Avkastningsskatt	-361	-496
Inkomstskatt	—	—
Uppskjuten skatt	9	2
	-352	-494
Uppskjuten skatt hänförlig till:		
Orealiserade resultat på placeringstillgångar	4	-4
Beräknad pensionsskuld	16	9
Övriga temporära skillnader	-1	-5
Underskottsavdrag	-10	2
	9	2
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	—	—
Uppskjuten skatt	9	2
	9	2
Avstämning effektiv skattesats avseende inkomstskatt		
Resultat före skatt	1 551	1 600
Avgår resultat i avkastningsbeskattad verksamhet	-1 488	-1 497
Totalt resultat i inkomstbeskattad verksamhet	63	103
Skatt enligt gällande skattesats	-14	-23
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader/ej skattepliktiga intäkter	0	1
Skatteeffekt av tidigare år	0	6
Skatteeffekt av nettoskuld/fordran ej upptagen i balansräkningen	23	18
	9	2

17. Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

Aktier och andelar i dotterbolag ¹⁾ och intresseföretag ¹⁾	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Eget kapital	Varav resultat	Kapitalandel, %	Redovisat värde 2015	Redovisat värde 2014
Skandiabanken AB (publ)	516401-9738	Stockholm	4 000 000	4 063	459	100	2 930	5 148
Skandia Capital AB (publ)	556306-3881	Stockholm	5 000	101	0	100	100	100
Skandia Fonder AB	556317-2310	Stockholm	100 000	55	-1	100	155	145
Skandia Informationsteknologi AB	556023-5797	Stockholm	10 000	2	0	100	2	2
Sophiahemmet Rehab Center AB	556248-6323	Stockholm	750	7	2	50	1	1
							3 188	5 396

¹⁾ Samtliga bolag är noterade.

	2015	2014
Ingående balans anskaffningsvärde	6 636	6 399
Årets kapitaltillskott	1 676	990
Årets sakutdelning av aktier i dotterbolag	-3 884	—
Årets köp	1	—
Årets försäljningar	-1	-753
Utgående balans anskaffningsvärde	4 428	6 636
Nedskrivningar ingående balans	-1 240	-1 245
Årets nedskrivningar	—	-3
Återlagda nedskrivningar	—	8
Nedskrivningar utgående balans	-1 240	-1 240
Totalt aktier och andelar i koncernföretag	3 188	5 396

	Verkligt värde ²⁾		Redovisat värde	
	2015	2014	2015	2014
Totalt placeringar i koncernföretag och intresseföretag	4 412	6 757	3 188	5 396

Inget förväntas avvecklas under kommande året.

²⁾ Det verkliga värdet för dotterbolag och intresseföretag har fastställts utifrån Skandia ABs andel av det egna kapitalet förutom vad gäller innehavet i Skandiabanken och Skandia Fonder där värderingen utgår från en diskontering av förväntade framtida fria kassaflöden till aktieägare. Kassaflödena beräknas baserat på fastställd femårig affärsplan och diskonteras med en ränta baserad på den långsiktiga riskfria räntan plus riskpremier. Diskonteringsräntan som har använts i värderingen per december 2015 uppgår till 10,7 %. Vad gäller Skandiabanken har även ett estimerat fritt kapital efter fastställt kapitaltäknings- och likviditetskrav beaktats. Efter affärsplaneperioden om fem år har tillväxtfaktorer för de väsentligaste affärsområdena i Skandiabanken åsatts fram till 2024, för att därefter sättas till noll, vilket har påverkat de fria kassaflödena med 21 MSEK. I Skandia Fonder har tillväxtfaktorn satts till 0 % efter affärsplaneperioden.

18. Obligationer och andra räntebärande värdepapper

	2015		2014	
	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde	Upplupet anskaff- ningsvärde	Verkligt värde
Värdepapper emitterade av:				
Svenska staten	238	257	274	300
Svenska bostadsinstitut	147	149	149	153
Övriga svenska emittenter	1 205	1 215	1 134	1 151
Utländska emittenter	268	268	362	365
	1 858	1 889	1 919	1 969
Noterade		1 731		1 924
Onoterade		158		45
		1 889		1 969

Bokfört värde överstiger respektive understiger nominella värden med 46 (23) MSEK respektive 1 (2) MSEK.
Samtliga räntebärande värdepapper är tidsbundna.

Allt kan men kommer inte att avvecklas inom ett år.

19. Derivat

	2015			2014		
	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde	Nomi- nellt belopp	Anskaff- nings- värde	Verkligt värde
Valutaterminer med positiva värden	12	—	0	16	—	0
Valutaterminer med negativa värden	17	—	0	5	—	0
	29	—	0	21	—	0

20. Tillgångar för villkorad återbäring

	2015	2014
Aktiebaserade tillgångar	13 666	11 722
Räntebaserade tillgångar	14 703	16 236
	28 369	27 958

	2015	2014
Ingående balans	27 958	24 881
Insättningar	4 296	4 905
Förtida uttag	-2 925	-2 370
Uttag vid förfall	-95	-2
Uttag vid dödsfall	-212	-143
Värdoförändringar värdepapper		
Orealiserad värdoförändring	-1 920	-162
Realiserad vinst	1 916	1 321
Realiserad förlust	-263	-40
Kostnadsuttag	-386	-432
Utgående balans	28 369	27 958

Avser depåförsäkring där villkoren är likvärdiga med fondförsäkring. Försäkringstagaren bär direkt placeringsrisk för dessa tillgångar.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 31 Villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 3 421 MSEK att avvecklas.

21. Fondförsäkringstillgångar

	2015	2014
Aktiebaserade tillgångar	77 328	77 684
Räntebaserade tillgångar	38 924	35 466
	116 252	113 150

	2015	2014
Ingående balans	113 150	101 912
Insättningar	6 079	5 635
Förtida uttag	-4 217	-4 393
Uttag vid förfall	-3 661	-3 268
Uttag vid dödsfall	-143	-153
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	144	9 841
Realiserad vinst	6 649	5 152
Realiserad förlust	-620	-447
Kostnadsuttag	-1 129	-1 129
Utgående balans	116 252	113 150

Inom ett år förväntas 8 613 MSEK att avvecklas.

22. Fordringar avseende direkt försäkring

	2015	2014
Försäkringstagare	72	68
Försäkringsförmedlare	1	1
	73	69

23. Övriga fordringar

	2015	2014
Ej likvidreglerad försäljning av placeringstillgångar	130	159
Fordringar koncernföretag	103	77
Övrigt	11	34
	244	270

24. Uppskjuten skatt, netto

	Uppskjuten skattefordran		Uppskjuten skatteskuld		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Uppskjuten skatt redovisad via resultaträkningen hänförlig till:						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	—	—	7	11	-7	-11
Avsättningar	6	6	—	—	6	6
Övriga upplupna kostnader	1	2	—	—	1	2
Pensionseskuld	259	244	—	—	259	244
Underskottsavdrag	629	640	—	—	629	640
	895	892	7	11	888	881

Förlustavdragen kan avräknas mot framtida vinster utan tidsbegränsning och uppgår till 2 861 (2 911) MSEK.

Ej redovisad uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver uppgår till 460 (460) MSEK.

Inom ett år förväntas 30 MSEK att nyttjas.

25. Materiella tillgångar

Totalt inventarier	2015	2014
Anskaffningsvärde vid årets början	8	8
Årets investeringar	0	1
Årets försäljning/utrangeringar	-1	-1
Ackumulerat anskaffningsvärde	7	8
Avskrivningar vid årets början	0	-1
Årets försäljning/utrangeringar	0	1
Årets avskrivningar	0	0
Ackumulerade avskrivningar	0	0
Redovisat värde	7	8

26. Förutbetalda anskaffningskostnader

Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	2015	2014
Ingående balans	2 031	2 204
Aktivering av nya anskaffningskostnader	161	187
Avskrivning av årets anskaffningskostnader	-356	-360
Utgående balans	1 836	2 031
- varav skadeförsäkring	—	—
- varav livförsäkring	1 836	2 031

Inom ett år förväntas 340 MSEK att avvecklas.

27. Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2015	2014
Upplupna intäkter från koncernföretag	62	71
Upplupna intäkter ur fondvärdet	104	105
Upplupna intäkter depåförsäkring	61	60
Övriga upplupna intäkter	94	92
	321	328

28. Obeskattade reserver

	2015	2014
Ingående balans	2 091	2 091
Årets avsättning	—	—
Utgående balans	2 091	2 091

Obeskattade reserver består av en utjämningsfond.

29. Ej intjänade premier och kvardröjande risker samt övriga försäkringstekniska avsättningar

	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring	303	—	303	312	—	312
Livförsäkring	29	—	29	34	—	34
	332	—	332	346	—	346

30. Avsättning för oreglerade skador

	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Skadeförsäkring						
IB Inträffade och rapporterade skador	1 010	0	1 010	902	0	902
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	45	0	45	88	0	88
Ingående balans	1 055	0	1 055	990	0	990
Övriga förändringar	22	0	22	42	0	42
Avvecklingsresultat	11	—	11	23	—	23
Utgående balans	1 088	0	1 088	1 055	0	1 055
UB Inträffade och rapporterade skador	990	0	990	1 010	0	1 010
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	98	0	98	45	0	45

	2015			2014		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Livförsäkring						
IB Inträffade och rapporterade skador	279	-17	262	280	-18	262
IB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR)	49	-4	45	55	-5	50
Ingående balans	328	-21	307	335	-23	312
Kostnad för skador som rapporterats under året	60	-3	57	46	-3	43
Utbetalt	-54	3	-51	-50	5	-45
Avvecklingsresultat	20	-4	16	7	—	7
Avveckling återförsäkring	—	25	25	—	—	—
Andra förändringar	-27	—	-27	-10	—	-10
Utgående balans	327	—	327	328	-21	307
UB Inträffade och rapporterade skador ¹⁾	278	—	278	279	-17	262
UB Inträffade ännu ej rapporterade skador (IBNR) ²⁾	49	—	49	49	-4	45
Avsättning för inträffade och rapporterade skador	1 268	0	1 268	1 290	-17	1 273
Avsättning för inträffade men ej rapporterade skador	147	0	147	93	-4	89
	1 415	0	1 415	1 383	-21	1 362

¹⁾ Beloppet är diskonterat. Det odiskonterade beloppet uppgick till 301 (297) MSEK.

²⁾ Beloppet är odiskonterat.

Inom ett år förväntas 50 MSEK att avvecklas.

31. Villkorad återbäring

	2015	2014
Ingående balans	27 961	24 881
Insättningar	4 293	4 908
Förtida uttag	-2 925	-2 370
Uttag vid förfall	-95	-2
Uttag vid dödsfall	-212	-143
Värdeförändringar värdepapper		
Orealiserad värdeförändring	-1 920	-162
Realiserad vinst	1 916	1 321
Realiserad förlust	-263	-40
Kostnadsuttag	-386	-432
Utgående balans	28 369	27 961

Den villkorade återbäringen avser åtagande i depåförsäkringskontrakt.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder för villkorad återbäring beror på inbetalda premier som ännu inte har placerats på kundernas försäkringar. Se även not 20 Tillgångar för villkorad återbäring.

Inom ett år förväntas 3 421 MSEK att avvecklas.

32. Fondförsäkringsåtaganden

	2015	2014
Ingående balans	113 177	101 940
Insättningar	6 091	5 633
Förtida uttag	-4 217	-4 393
Uttag vid förfall	-3 661	-3 268
Uttag vid dödsfall	-143	-153
Förändringar i fondvärden		
Orealiserad värdeförändring	142	9 842
Realiserad vinst	6 649	5 152
Realiserad förlust	-620	-447
Kostnadsuttag	-1 129	-1 129
Utgående balans	116 289	113 177

Inom ett år förväntas 8 617 MSEK att avvecklas.

33. Avsättning för skatt

	Skattefordran		Skatteskuld		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Avkastningsskatt	—	—	17	30	17	30
Inkomstskattefordran/skuld	—	0	2	—	2	0
	—	0	19	30	19	30

Preliminärt inbetald skatt anses i första hand avse avkastningsskatt och i andra hand inkomstskatt.

34. Övriga avsättningar

	2015	2014
Avsättning för skattetvist	24	24
Övriga avsättningar	1	4
	25	28

	2015	2014
Ingående balans	28	52
Ianspråktaga avsättningar	-3	-1
Återförda avsättningar för skattetvist	—	-23
Utgående balans	25	28

Inom ett år förväntas 24 MSEK att avvecklas.

35. Skulder avseende direkt försäkring

	2015	2014
Försäkringstagare	266	274
Försäkringsförmedlare	39	41
	305	315

36. Övriga skulder

	2015	2014
Skulder till koncernföretag	259	593
Leverantörsskulder	115	157
Särskild löneskatt	15	16
Övrigt	61	40
	450	806

37. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015	2014
Upplupna löner och sociala avgifter	2	12
Upplupen kostnad hänförlig till fondvärdet	23	22
Upplupna koncerninterna kostnader	2	6
Övriga upplupna kostnader	4	7
	31	46

38. Poster inom linjen

Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser	2015	2014
För försäkringstagarnas räkning registerförda tillgångar¹⁾		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 902	1 809
Fondförsäkringstillgångar	116 252	113 150
Tillgångar för villkorad återbäring	28 369	27 958
Premiefordringar	72	67
Kassa och Bank	37	80
	146 632	143 064

Övriga ställda panter och därmed jämförliga säkerheter	2015	2014
Kapitalförsäkringar ställda som säkerhet för pensionsåtaganden ²⁾	661	639
Övrig ställd säkerhet till förmån för koncernbolag	—	15
	661	654

Ansvarsförbindelser/Eventualförpliktelser	2015	2014
Borgens- och garantiförbindelser ³⁾	13	13
	13	13

¹⁾ I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

²⁾ I Skandia AB finns pensionsåtaganden som inte tagits upp i balansräkningen uppgående till 661 (639) MSEK som täcks av värdet av företagsägda kapitalförsäkringar samt 1 (1) MSEK som täcks av tillgångar i Skandia-koncernens pensionsstiftelse. Se även not 42 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser. Jämförelseperioden har omräknats med beaktande av poster bland registerförda tillgångar.

³⁾ Varav till förmån för koncernbolag 0 (1) MSEK.

Skandia är, i förhållande till tredje man, alltjämt bunden av vissa garantiåtaganden avseende den skadeförsäkringsverksamhet som under 1999 överläts till If-koncernen. Genom avtal mellan If-koncernen och Skandia AB garanterar If-koncernen att Skandia AB ska hållas skadeslös för alla eventuella krav från tredje man med anledning av sådana garantiåtaganden.

39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

2015	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar/skulder och dess verkliga värden	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel							
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	3 188	3 188	4 412
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 889	—	—	—	—	—	—	1 889	1 889
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	144 621	—	—	—	—	—	—	144 621	144 621
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	0	—	—	0	0	0
Fordringar	—	—	—	244	—	—	73	317	317
Uppskjuten skatt, netto	—	—	—	—	—	—	888	888	888
Andra tillgångar	—	—	—	1 909	—	—	7	1 916	1 916
Upplupna ränteintäkter	—	—	—	13	—	—	—	13	13
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	1 836	—	—	—	1 836	1 836
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ¹⁾	—	—	—	—	—	—	321	321	321
	146 510	0	—	4 002	—	—	4 477	154 989	156 213
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	2 091	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	1 747	1 747	1 747
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	144 658	—	—	—	—	—	—	144 658	144 658
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	277	277	277
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	—	—	—	0
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	—	—	691	64	755	755
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ¹⁾	—	—	—	—	—	—	31	31	31
	144 658	0	—	—	—	691	4 210	149 559	149 559

¹⁾ En ändring har gjorts av klassificeringen av Övriga förutbetalda kostnader och av upplupna intäkter från Lån och kundfordringar till Icke finansiella tillgångar/skulder samt Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter från Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde till Icke finansiella tillgångar/skulder. Detta har inte påverkat de redovisade beloppen.

Fortsättning not 39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen		Finansiella tillgångar som innehas till förfall	Lån och kundfordringar	Finansiella tillgångar som kan säljas	Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde	Finansiella tillgångar/skulder och dess verkliga värden	Redovisat värde	Verkligt värde
	Som bestämts tillhöra kategorin	Innehav för handel							
2014									
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	—	—	—	—	—	—	5 396	5 396	6 757
Aktier och andelar	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Obligationer och andra räntebärande värdepapper ¹⁾	1 969	—	—	—	—	—	—	1 969	1 969
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	141 108	—	—	—	—	—	—	141 108	141 108
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	21	—	—	0	21	21
Fordringar	—	—	—	272	—	—	67	339	339
Uppskjuten skatt, netto	—	—	—	—	—	—	881	881	881
Andra tillgångar	—	—	—	2 234	—	—	7	2 241	2 241
Upplupna ränteutgifter	—	—	—	18	—	—	—	18	18
Förutbetalda anskaffningskostnader	—	—	—	2 031	—	—	—	2 031	2 031
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ²⁾	—	—	—	—	—	—	328	328	328
	143 077	0	—	4 576	—	—	6 679	154 332	155 693
Obeskattade reserver	—	—	—	—	—	—	2 091	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar	—	—	—	—	—	—	1 729	1 729	1 729
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk	141 138	—	—	—	—	—	—	141 138	141 138
Andra avsättningar	—	—	—	—	—	—	274	274	274
Depåer från återförsäkrare	—	—	—	—	—	5	—	5	5
Derivat	—	0	—	—	—	—	—	0	0
Övriga skulder	—	—	—	—	—	1 076	46	1 122	1 122
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ²⁾	—	—	—	—	—	—	46	46	46
	141 138	0	—	—	—	1 081	4 186	146 405	146 405

¹⁾ En ändring har gjorts av klassificeringen av Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter från Lån och kundfordringar till Icke finansiella tillgångar/skulder samt av Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter från Finansiella skulder till upplupet anskaffningsvärde till Icke finansiella tillgångar/skulder. Detta har inte påverkat de redovisade beloppen.

Fortsättning not 39. Kategorier av tillgångar och skulder och dess verkliga värden

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

	2015			2014		
	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3	Instrument med publicerade prisnoteringar på en aktiv marknad Nivå 1	Värderings-tekniker baserade på observerbara marknadsdata Nivå 2	Värderings-tekniker baserade på icke observerbara marknadsdata Nivå 3
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen som bestämts tillhöra kategorin						
Placeringstillgångar för vilka livförsäringstagarna bär placeringsrisk	133 784	10 837	—	129 385	11 723	—
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	445	1 444	—	624	1 345	—
Tillgång värderad till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handel						
Aktier och andelar	0	—	—	0	—	—
	134 229	12 281	—	130 009	13 068	—
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen som bestämts tillhöra kategorin						
Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkringar för vilka försäringstagarna bär risk	133 821	10 837	—	129 415	11 723	—
Skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen, innehav för handel						
Derivat	0	—	—	0	—	—
	133 821	10 837	—	129 415	11 723	—

Bestämning av verkligt värde genom publicerade prisnoteringar eller värderingstekniker

Samtliga finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde klassificeras i en värderingshierarki som speglar hur observerbara priser eller annan input är i de värderingstekniker som använts. Överföringar mellan nivåer i hierarkin kan ske när det finns indikationer på att marknadsförutsättningarna, till exempel likviditeten, har ändrats.

I nivå 1 används noterade priser som är lättillgängliga och representerar verkliga och frekventa transaktioner. Här återfinns statspapper och andra räntebärande papper samt noterade aktier som handlas aktivt. Här återfinns också

fondandelar kopplade till fondförsäkringskontrakten och tillhörande skulder. I nivå 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar. Här återfinns bland annat räntebärande papper samt räntederivat.

I nivå 3 används i hög utsträckning värderingstekniker som bygger på parametrar som inte är observerbara på en marknad. Skandia AB har inga finansiella tillgångar i nivå 3.

De marknadsnoteringar som används vid värdering i nivå 1 och 2 är genomsnittliga köp- eller säljkurser vid dagens slut hämtade från externa källor. Som en del av värderingsprocessen sker en validering av använda priser.

Skulle marknaden förändras kraftigt, som helhet eller för vissa tillgångar eller emittenter, görs ytterligare genomgångar för att säkerställa en korrekt värdering.

Kvittning av finansiella instrument

Skandia AB har endast ett fåtal transaktioner där det finns rättsligt bindande avtal om nettning vid handel med derivat. Värdet på dessa transaktioner uppgår till totalt 47 KSEK. Samtliga derivat redovisas brutto i balansräkningen.

40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

KSEK

Personalkostnader	2015	2014
Löner och ersättningar	8 585	7 412
Sociala kostnader	2 765	4 625
Pensionskostnader (inklusive särskild löneskatt)	30 240	26 549
Övriga personalkostnader	-2 230	2 502
Personalkostnader	39 360	41 088

Medelantal anställda	2015			2014		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Sverige	1,5 43%	2 57%	3,5	1 25%	3 75%	4
	1,5 43%	2 57%	3,5	1 25%	3 75%	4

Könsfördelning bland ledande befattningshavare

Moderbolaget	2015			2014		
	Kvinnor	Män	Total	Kvinnor	Män	Total
Sverige						
Styrelse	3 75%	1 25%	4	2 50%	2 50%	4
Vd & andra personer i företags ledning	1,5 43%	2 57%	3,5	1 25%	3 75%	4

Ersättningspolicy

Den ersättningspolicy som antagits av Skandia ABs styrelse anger bland annat att ersättningarna till de anställda ska utformas med hänsyn till vikten av att verksamheten är kostnadseffektiv och konkurrenskraftig. Systemet för ersättningar ska uppmontra till ett långsiktigt värdeskapande för Skandia AB med en väl avvägd riskhorisont. Ersättningar till anställda ska vara verksamhetsstyrda, individuella och differentierade samt baseras på:

- Den anställdes prestation, erfarenhet och kompetens. Även engagemang, samarbetsförmåga samt utveckling av egen och andras kompetens ska beaktas.
- Marknaden, det vill säga vad andra företag betalar för liknande arbetsuppgifter inom det som kan betraktas som medarbetarens potentiella arbetsmarknad.
- Befattningens ansvar och arbetsuppgifternas svårighetsgrad.

Ersättningspolicyn för Skandia AB ska ses över årligen, så att den utvecklas i takt med förändringar i bolagets miljö.

Risikanalys

Innan beslut fattas om ersättningssystemet eller väsentliga förändringar av detta görs en analys av hur systemet påverkar de risker Skandia AB utsätts för och hur dessa risker hanteras. Bolagets Chief Risk Officer har ett särskilt ansvar för denna bedömning.

Risikanalysen, som ligger till grund för Skandia ABs ersättningspolicy, omfattar en beskrivning av struktur och innehåll i ersättningsprogram till de anställda, hur ersättningspolicy ska tillämpas samt en analys av processen för identifiering av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Analysen innehåller också en beskrivning av system för riskstyrning och riskhantering.

Genomförd risikanalys, tillsammans med antagandet att riskhanterings- och kontrollsystemet efterlevs, visar sammanfattningsvis att Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem stödjer en effektiv riskhantering inom bolaget och inte uppmontrar till ett ökat risktagande. Följande delar av ersättningssystemet är viktiga komponenter som påverkat analysens resultat:

- Ett ersättningsutskott i Skandia Liv, som är ett permanent styrelseutskott med uppgift att bereda frågor om förmåner till anställda inom Skandia Liv och dess dotterbolag samt införandet av en särskilt utsedd ledamot för ersättningsfrågor i dotterbolagen. Härigenom får styrelsen anses kunna ta ett medvetet och aktivt beslut i ersättningsfrågor. Processen säkerställer också en transparens i ersättningsutformningen för verkställande direktören och dennes ledningsgrupp samt för dotterbolagen.
- Huvuddelen av ersättningen till Skandia ABs medarbetare sker i form av fast ersättning.
- Tydliga processer för godkännande av lönejusteringar, den så kallade "farfarsprincipen", som innebär att godkännande måste ske av "chefens chef".

Berednings- och beslutsprocess

Skandia AB har utsett en särskild styrelseledamot, med uppgift att bereda väsentliga frågor om ersättning till anställda i Skandia AB samt bereda beslut om åtgärder för att följa upp tillämpningen av bolagets ersättningspolicy. Vidare ska den särskilt utsedda ledamoten utföra en oberoende bedömning av Skandia ABs ersättningspolicy och ersättningssystem. Den särskilt utsedda ledamoten ska bereda styrelsens beslut om ersättning och övriga anställningsvillkor för verkställande direktören och, i förekommande fall, andra i Skandia ABs ledningsgrupp som är direkt ansvariga inför styrelsen eller den verkställande direktören. Styrelsens beslut om ersättning till verkställande direktören ska godkännas av Skandia Livs ersättningsutskott innan sådant beslut verkställs.

Beslut om ersättning till, i förekommande fall, anställda som har övergripande ansvar för någon av Skandia ABs kontrollfunktioner (funktionerna för riskstyrning och riskkontroll, regelefterlevnad och internrevision eller motsvarande) ska fattas av styrelsen.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningskomponenter

Ersättningen utgörs av en eller flera av följande komponenter:

- Månadslön, det vill säga fast lön som utgår månadsvis.
- Skandianen som är en resultatandelsstiftelse. För alla anställda i Skandia AB görs en årlig avsättning till Skandianen baserat på Skandias finansiella resultat.
- Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner enligt kollektivavtalet inom försäkringsbranschen (FTP) samt i vissa fall tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare.
- Övriga förmåner, till exempel tjänstebil, privatvård, räntesubventioner och friskvårdsbidrag.

Ingen anställd i Skandia AB är berättigad till rörlig ersättning.

Lön och arvoden

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Till ledamöter som är anställda i Skandia utgår inga arvoden. Ersättningen till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgår enligt komponenterna ovan.

Skandianen

För alla medarbetare i Skandia AB kan en ersättning motsvarande maximalt 125 procent av ett halvt prisbasbelopp utgå med avsättning i resultatandelsstiftelsen Skandianen. Ersättningen kan disponeras först det femte året efter intjänandeåret. För 2015 kan avsättningen maximalt uppgå till 27 800 SEK per medarbetare.

Information om ersättningar och förmåner till vd

Skandia ABs verkställande direktörs ersättning redovisas i tabellen Ersättningar och förmåner i Skandia AB nedan.

Tjänstepensioner

Skandia ABs verkställande direktör har pensionsförmåner enligt FTP planens avdelning 2 (tjänstepensionsplanen inom försäkringsbranschen). Pensionsplanen är till sin huvuddel förmånsbestämd med en maximal förmån om 65 procent av den pensionsmedförande lönen. Skandia ABs vd har valt så kallad alternativ FTP på lönedelar mellan 7,5 - 30 inkomstbasbelopp vilket innebär att premier beräknade i detta intervall redovisas som avgiftsbestämd pension. Pensionsålder är i enlighet med pensionsplanen 65 år. På fast årslön ovan planens tak om 30 inkomstbasbelopp avsätts en premie om 37 procent. Årets avgiftsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgår till 55 procent. Årets förmånsbestämda pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande ersättning uppgår till 1 procent.

Uppsägningstid och avgångsvederlag

Skandia ABs verkställande direktör har rätt till lön under uppsägningstiden, vilken är 6 månader vid uppsägning från bolagets sida samt ett avgångsvederlag motsvarande 6 månadslöner.

Övriga ledande befattningshavare har, vid uppsägning från bolagets sida, rätt till lön under uppsägningstiden i enlighet med gällande kollektivavtal.

Anställda som kan påverka Skandia ABs risknivå

Skandia AB har definierat de personalkategorier av anställda som kan påverka bolagets risknivå. Med anställd som kan påverka bolagets risknivå avses en anställd som tillhör en personalkategori som i tjänsten utövar eller kan utöva ett inte oväsentligt inflytande på Skandia ABs risknivå (Risktagare). De Risktagare som identifierats utvärderas löpande och kan därmed, mot bakgrund av den påverkan de har på Skandia ABs risknivå, komma att ändras från tid till annan.

Inläsning av rörlig ersättning för vissa anställda och riskjusterad utbetalning

Det finns anställda i Skandia AB som tidigare varit berättigade till rörlig ersättning som kommer att betalas ut under kommande år. För dessa anställda, som i Skandia AB var identifierade som Risktagare, gällde vid beslutet om den rörliga ersättningen att utbetalningen av 60 procent av den rörliga ersättningen blev uppskjuten i tre år. Innan den uppskjutna delen utbetalas ska beloppet riskjusteras, det vill säga resultatet som ersättningen baseras på ska säkras och utvärderas. Detta innebär att den rörliga ersättningen kan komma att reduceras om det i efterhand visar sig att den anställde, resultatenheten eller Skandia AB inte uppfyllt de resultatkriterier som uppställts. En avsättning av den del av risktagarnas rörliga ersättning som skjuts upp görs i balansräkningen. Det avsatta beloppet förändras under inläsningsperioden i samma utsträckning som värdet på Skandia Livs finansiella tillgångar förändras. Skandia ABs styrelse har rätt att ensidigt besluta att rätten till utbetalning av den uppskjutna ersättningen faller bort vid sådana extraordinära förhållanden som innebär att bolagets finansiella stabilitet är hotad eller att resultatkriterierna rätteligen inte uppfyllts.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Ersättningar och förmåner i Skandia AB

2015	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersätt- ning ⁴⁾	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande Anna-Carin Söderblom Agius	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna ²⁾	2 239	504	101	759	3 603
Verkställande direktör, Helena Thorlin ³⁾	158	—	1	59	218
Andra ledande befattningshavare (2,5 personer)	3 365	—	196	2 190	5 751
	5 762	504	298	3 008	9 572

¹⁾ Endast externa styrelseledamöter får styrelsearvode.

²⁾ VD från och med 12/2 2015, dessförinnan föräldraledig.

³⁾ VD under perioden 1/1 till och med 11/2 2015. Helena Thorlin var anställd i Skandia Liv. Löne-
kostnaden har debiterats Skandia AB.

⁴⁾ Avser inläsning för rörlig ersättning tidigare år enligt FFFS 2011:2 om ersättningar.

2014	Grundlön/ Styrelse arvode ¹⁾	Rörlig ersätt- ning	Övriga förmåner och ersättningar	Pensions- kostnad	Summa
KSEK					
Styrelseordförande Anna-Carin Söderblom Agius	—	—	—	—	—
Verkställande direktör, Ann-Charlotte Stjerna ²⁾	495	40	44	251	830
Verkställande direktör, Helena Thorlin ³⁾	1 750	—	9	455	2 214
Andra ledande befattningshavare (3 personer)	4 980	86	470	2 791	8 327
	7 225	126	523	3 497	11 371

¹⁾ Endast externa styrelseledamöter får styrelsearvode.

²⁾ VD under perioden 1/1 till och med 31/3 2014, därefter föräldraledig.

³⁾ VD under perioden 1/4 till och med 31/12 2014. Helena Thorlin var anställd i Skandia Liv. Löne-
kostnaden har debiterats Skandia AB.

Förändring av skuld för rörlig ersättning 2015

	Anställda i ledande position	Andra an- ställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav upp- skjuten ersättning
KSEK					
Ingående balans 1 januari 2015	954	—	6 485	7 439	7 372
Beräknad avsättning för Skandianen 2015	63	—	—	63	—
Utbetalning till Skandianen avseende 2014	-42	—	—	-42	—
Utbetalda uppskjutna ersättningar intjänade 2011 ¹⁾	-375	—	-6 610	-6 985	-6 985
Justering av avsättning till Skandianen avseende 2014	-25	—	—	-25	—
Överförd/mottagen avsättning för rörlig ersättning pga bolagsbyte	-141	—	—	-141	-141
Utgående balans 31 december 2015	434	—	-125	309	246

¹⁾ Ingen riskjustering har gjorts av de utbetalade beloppen.

Förändring av skuld för rörlig ersättning 2014

	Anställda i ledande position	Andra an- ställda som påverkar företagets risknivå	Övriga anställda	Totalt	Varav upp- skjuten ersättning
KSEK					
Ingående balans 1 januari 2014	964	—	8 326	9 290	9 200
Beräknad avsättning för Skandianen 2014	67	—	—	67	—
Utbetalning till Skandianen avseende 2013	-77	—	-1 751	-1 828	-1 828
Utbetalda uppskjutna ersättningar intjänade 2010 ¹⁾	—	—	-38	-38	—
Justering av avsättning till Skandianen avseende 2013	—	—	-52	-52	—
Utgående balans 31 december 2014	954	—	6 485	7 439	7 372

¹⁾ Ingen riskjustering har gjorts av de utbetalade beloppen.

Fortsättning not 40. Medelantal anställda samt löner och ersättningar

Avgångsvederlag 2015

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå		Övriga anställda	Summa
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Antal personer	—	—	—	—	—
Årets utbetalda					
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Utfästa belopp					
Avgångsvederlag	1 035	—	—	—	1 035
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	1	—	—	—	1
Högsta enskilda utfästa belopp	1 035	—	—	—	1 035

Avgångsvederlag 2014

Kostnadsförda belopp avseende avgångsvederlag	Anställda i ledande position	Andra anställda som påverkar företagets risknivå		Övriga anställda	Summa
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Antal personer	—	—	—	—	—
Årets utbetalda					
Avgångsvederlag	—	—	—	—	—
Utfästa belopp					
Avgångsvederlag	1 012	—	—	—	1 012
Antal personer som omfattas av sådana utfästelser	1	—	—	—	1
Högsta enskilda utfästa belopp	1 012	—	—	—	1 012

Lån

Skandia AB erbjuder personalkrediter som har utfärdats av Skandiabanken. Personalkrediter beviljas upp till maximalt 35 prisbasbelopp vilket motsvarar cirka 1,5 MSEK. Den anställde förmånsbeskattas fortlöpande med den av Skatteverket fastställda statslåneräntan den 30 november året före beskattningsåret, plus en procentenhet minus den avtalade räntan. Skandia AB betalar sociala avgifter på förmånsrättan avseende de som är anställda i bolaget.

För krediter som överstiger 35 prisbasbelopp tillämpas marknadsmässig prissättning. Sedvanlig kreditprövning görs för samtliga krediter.

Lån till personer i ledande ställning

	2015	2014
Styrelseledamöter samt styrelsesuppleanter ¹⁾	2 276	6 158
Verkställande direktörer	1 957	—
Övriga ledande befattningshavare i Skandiakoncernen	4 502	7 125

¹⁾ Lån till styrelseledamöter anställda i koncernen medtas inte här då deras lån inte är beroende av rollen som styrelseledamot.

Angivna lån har utfärdats av Skandiabanken. Samtliga lån avser lån med fullgod pantsäkerhet eller borgen bortsett från övriga lån på – (-) KSEK samt 70 (48) KSEK i krediter utan säkerhet, till ett beviljat belopp av 495 (520) KSEK.

Lånevillkoren överensstämmer med de som normalt tillämpas vid kreditgivning till allmänheten eller till övrig koncernpersonal.

Skandiabanken eller koncernbolagen har inte ställt säkerhet eller ingått ansvarförbindelser till förmån för redovisade personer.

41. Upplysningar närstående

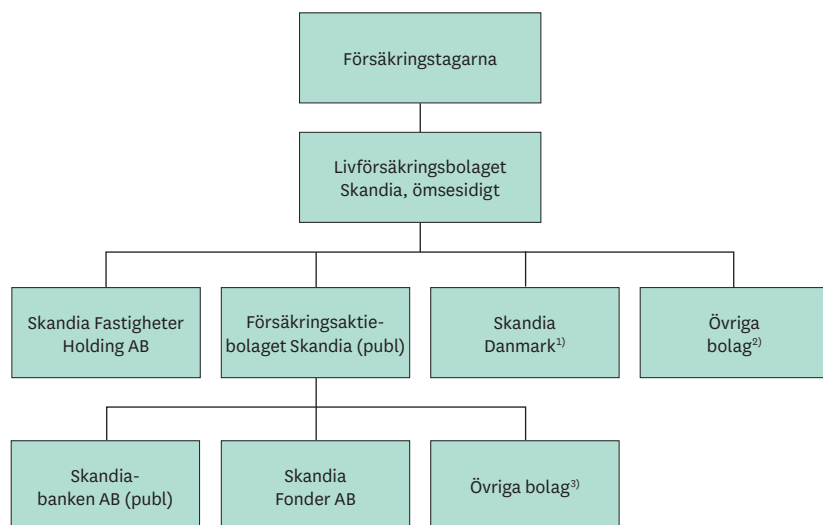
Närstående

Skandia AB är ett helägt dotterbolag till Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt (Skandia Liv). Skandia Liv är moderbolag i Skandiakoncernen. Som närstående definieras samtliga bolag inom Skandiakoncernen. Utöver ovanstående ingår även styrelseledamöter och andra ledande befattningshavare i Skandiakoncernen i närståendekretsen.

Som närstående betraktas även deras närstående och de bolag, utanför Skandiakoncernen, där Skandias styrelseledamöter och ledande befattningshavare har styrelseuppdrag. Med undantag för bolag inom Skandiakoncernen förekommer inga transaktioner utöver normala kundtransaktioner på marknadsmässiga villkor med dessa personer och bolag. Med bolag inom Skandia-koncernen förekommer transaktioner baserat på marknadspris där så anges. Annars grundas transaktionerna på självkostnadsprincipen.

Ersättningar till styrelse och ledande befattningshavare i Skandia AB framgår av not 40 Medelantal ansälda samt löner och ersättningar.

Övergripande beskrivning av Skandiakoncernen

¹ Danmark ingår Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S, Skandia A/S samt Skandia Link Livsforsikring A/S.

² I övriga bolag ingår Skandia Försäljning AB, Skandia Investment Management AB, Thule Operations Center I UAB, Thule Operations Center II UAB, Skandikon Administration AB samt Skandikon Pensionsadministration AB. Därutöver äger Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt, tillsammans med Skandia Fonder AB aktier i Thule Fund SA, SICAV-SIF.

³ Övriga bolag som Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) äger avser Skandia Capital AB och Skandia Informationsteknologi AB.

Organisation och omstrukturering

Närståendekretsen i Skandiakoncernen har förändrats under året genom köp och försäljning av ett antal bolag. Dessa förändringar har inte inneburit några förändringar i process och prissättningsmekanism för funktionsavtalen mellan de olika parterna inom koncernen.

I maj 2015 anskaffades det norska bolaget Skandiabanken ASA med tillhörande dotterbolag Skandiabanken Boligkreditt AS av Skandia AB, Den 5 oktober överläts verksamheten i den norska filialen i Skandiabanken AB (publ) till de norska bolagen. En sakutdelning av innehavet i Skandiabanken ASA om 3 884 MSEK från Skandia AB till Skandia Liv genomfördes 6 oktober. Den 4 november 2015 börsintroducerades den norska banken på Oslobörsen.

I maj 2015 etablerade Skandia Liv två litauiska bolagen Thule Operations Center I UAB och Thule Operations Center II UAB. Den 31 oktober 2015 sålde Skandia Liv det danska bolaget Skandia Livsforsikring A A/S till en extern köpare.

Transaktioner av återkommande karaktär mellan Skandia AB och övriga Skandiabolag (MSEK)

Karaktär	Erhållen ersättning till Skandia AB från:				Betald ersättning från Skandia AB till:			
	Moderbolaget		Övriga bolag		Moderbolaget		Övriga bolag	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Stabstjänster och övriga koncernkostnader	1	1	—	—	232	199	—	—
Affärsdrivande tjänster	—	—	—	—	317	308	48	41
IT	—	—	—	—	111	123	—	—
Distributionsersättning från fondförvaltare	—	—	449	422	—	—	—	—
Distributionsersättning	—	—	—	—	204	181	—	—
Cash management och finansiering	—	—	—	—	—	—	2	2
Kapitalförvaltning	—	—	—	—	4	4	3	3
Övriga ersättningar	96	58	—	8	9	7	—	—

Stabstjänster, affärsdrivande och IT

Moderbolaget Skandia Liv tillhandahåller administrativa- och IT-relaterade tjänster till övriga bolag inom koncernen. Via funktionsavtal regleras de uppdrag som Skandiabolag har att utföra åt andra Skandiabolag. Följande tjänster tillhandahålls:

- Stabstjänster som inkluderar bland annat Finance, HR, Juridik, Kundombudsmannen, Riskhantering och Compliance.
- Affärsdrivande tjänster till exempel marknadsföring, försäljningsstöd, produktutveckling samt paketering och koncept av koncernens produkter.
- IT, verksamhet för drift, förvaltning och utveckling.

Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande, baserat på nyttjandegrad enligt ABC-metodik.

Fortsättning not 41. Upplysningar närstående

Distributionsersättning från fondförvaltare

Skandia AB erhåller ersättning från fondförvaltare via Skandiabanken AB och Skandia Fonder AB, baserat på förmedlad volym.

Skandia AB betalar en marknadsmässig distributionsersättning till Skandia Liv.

Cash management och finansiering

Skandia AB bedriver samarbete med dotterbolagen inom cash management och finansiering. Skandia ABs svenska dotterbolag Skandia Capital AB (publ) och Skandia Informationsteknologi AB ingår i Skandia ABs koncernkonto och erhåller eller erlägger ränta till Skandia AB för sin andel av saldot. Skandia AB finansierar sig också delvis genom Skandia Capital AB. Skandia AB placerar emellanåt överskottsmedel hos Skandiabanken, vid årsskiftet fanns ingen placering.

Övriga ersättningar

Skandia AB har tidigare haft en återförsäkring hos Skandia Liv avseende vissa sjukförsäkringsrisker inom Sverige. Återförsäkringsavtalet avslutades under senare delen av 2015.

Skandia Liv erbjuder rehabilitering inom sjukförsäkringskonceptet Hälsokedjan. Rehabiliteringsdelen köps av Skandia AB.

Skandikon Pensionsadministration AB utför administrativa tjänster avseende tjänstepensioner för anställda inom Skandiakoncernen.

Tjänstepensioner för anställda och personalförmåner

Skandia Liv tillhandahåller tjänstepensioner för de anställda inom Skandiakoncernen. Dessa pensionsförmåner grundas på avtal på den svenska arbetsmarknaden och premier betalas av respektive bolag i koncernen. Totalt har Skandia AB erlagt 3 MSEK (3) i inbetalda premier till Skandia Liv.

Anställda i Skandia har möjlighet att ta lån på förmånliga villkor hos Skandiabanken AB. Ränteskillnad upp till marknadsränta hänförlig till anställda i övriga juridiska enheter än Skandiabanken AB vidaredebiteras till den juridiska enhet där respektive person är anställd. Skandia ABs kostnad för detta uppgick till 0 MSEK (0).

Verksamhet i Danmark

I Danmark samarbetar dotterbolagen Skandia Livförsäkring A/S med Skandia Link Livförsäkring A/S genom bolagen Skandia A/S och Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab A/S. Fram till försäljningen av bolaget Skandia Livförsäkring A A/S utfördes tjänster även till det. Syftet med samarbetet är att samordna alla administrativa resurser vilket ger möjligheter till kostnads-synergier. Kapitalförvaltning tillhandahålls till de danska bolagen via Skandia Asset Management Fondsmaeglerselskab.

Utdelningar, kapitaltillskott och koncernbidrag

Skandia AB har lämnat en sakutdelning om 3 884 MSEK, samt likvidreglerat två utdelningar om 500 MSEK (beslutad på bolagsstämma 2014) och 400 MSEK (beslutad på bolagsstämma 2015) till Skandia Liv under 2015. Skandia AB har lämnat kapitaltillskott till Skandiabanken vid två tillfällen till ett värde om totalt 1 667 MSEK. Skandia AB har vidare lämnat ett kapitaltillskott till Skandia Fonder om ca 10 MSEK. Skandia AB har fått ett kapitaltillskott från Skandia Liv om 585 MSEK.

Koncernbidragen uppgick under 2015 till 33 MSEK. Skandia AB har erhållit koncernbidrag från Skandia Capital AB om 34 MSEK, Skandia Fonder om 29 MSEK och lämnat ett koncernbidrag till Skandia Försäljning AB om 30 MSEK.

42. Avsättning för pensioner och liknande förpliktelse

	2015	2014
Avsättning för särskild löneskatt att erläggas vid framtida utbetalning av tidigare kostnadsförda pensioner	230	216
	230	216
	2015	2014
Ingående balans	216	208
Ny avsättning	26	20
lanspråktaga avsättningar	-12	-12
Utgående balans	230	216

Pensionsplanerna i Skandia AB utgörs främst av pensionsförmåner som framgår i kollektivavtalet gällande planen för tjänstepensionsförsäkring för tjänstemän i försäkringsbranschen (FTP) samt till viss del av tillkommande pensionsförmåner för högre befattningshavare. Pensionsplanerna omfattar i huvudsak ålderspension, sjukpension och familjepension. Skandia ABs pensionsplaner tryggas genom betalning av försäkringspremier till främst moderbolaget Skandia Liv. Vissa förmånsbestämda pensionsförpliktelser är även tryggade i Skandiakoncernens Pensionsstiftelse. Pensionsförpliktelser tryggade i pensionsstiftelsen, 1 MSEK (1), redovisas inte i Skandia ABs balansräkning. Tillgångar för att trygga förpliktelsen i pensionsstiftelsen uppgår till 71 MSEK (77) och är huvudsakligen placerade i aktier och räntebärande värdepapper.

Pensionsåtagande som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar, redovisas inte som skuld i balansräkningen. Detta förklaras av att värdet av dessa pensionsåtaganden motsvaras av försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Försäkringskapitalet är baserat på försäkrings-tekniska riktlinjer och beräkningsunderlag hos försäkringsgivare och utgör marknadsvärdet på den andel av försäkringsgivarens placeringstillgångar som löper på försäkringen exklusive ej allokerade överskott. Värdet av de företagsägda kapitalförsäkringarna redovisas, i konsekvens med redovisningen av pensionsåtagandena som säkerställts genom kapitalförsäkringarna, inte som tillgång i balansräkningen. Kapitalförsäkringarna är pantsatta till förmån för de pensionsberättigade och är därmed upptagna som ställda säkerheter. Värdet på de ställda säkerheterna motsvarar försäkringskapitalet på kapitalförsäkringarna. Vid inbetalning av kapitalförsäkringar redovisas premien som en pensionskostnad. Löneskatt har reserverats för i balansräkningen på pensionsåtaganden som säkerställts genom företagsägda kapitalförsäkringar.

I resultaträkningen utgörs Skandia ABs kostnad för pensioner av summan av pensionspremier, inbetalda kapitalförsäkringar samt löneskatt. Kostnaden redovisas som en administrativ kostnad.

43. Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring

	2015	2014
Olycksfall och sjukdom		
Premieinkomst, brutto	1 173	1 127
Premieintäkt, brutto	1 182	1 110
Försäkringsersättningar, brutto	-877	-911
Driftskostnader, brutto	-256	-237
Resultat avgiven återförsäkring	0	0
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	49	-38

44. Andelar i andra företag

Bedömningar och antaganden vid fastställande av bestämmande inflytande

Dotter- och intresseföretag

Skandia ABs innehav av andelar i andra företag inbegriper fyra dotterföretag, Skandiabanken AB, Skandia Capital AB, Skandia Fonder AB samt Skandia Informationsteknologi AB, samtliga med en ägarandel på 100 %. Dessutom finns intresseföretaget Sophiahemmet Rehab Center som ägs till 50 %. För ytterligare information om dotter- och intresseföretagsinnehaven se not 17.

Icke-konsoliderade strukturerade företag

Skandia AB innehar även andelar i värdepappersfonder som tillhandahålls kunderna och som förvaltas antingen internt av dotterföretaget Skandia Fonder AB eller externt på Skandia Fonder ABs direkta uppdrag. Fondförmögenheten i dessa Skandia-fonder ägs av fondandelsägarna gemensamt och varje fondandel medför lika rätt till den egendom som ingår i fonderna. Skandia ABs innehav i dessa fonder är via fond- och depåförsäkring där kunden bestämmer om och bär risken för placeringen i fonderna. Det totala innehavet i dessa uppgick per den sista december till 50 311 (49 799) MSEK och redovisas bland Placeringsstillgångar för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisk. Med hänsyn till ovan beskrivna grunder görs bedömningen att Skandia AB inte innehar bestämmande inflytande i dessa fonder utan är att betrakta som agent som agerar för kundens räkning och där Skandia AB erhåller ersättning inom ramen för de av Finansinspektionen godkända fondbestämmelserna. Värdet på de Skandia-fonder som inte redovisas i Skandia ABs balansräkning uppgick till 18 118 (14 986) MSEK.

Betydande begränsningar i tillgångar och skulder

Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag

I dotterföretaget Skandiabanken AB föreligger begränsningar enligt gällande kapitalkravsregler som innebär en begränsning i disponeringen av det egna kapitalet och möjligheter till utdelningar. Vidare finns det i Skandiabanken AB tillgångar i form av utlåning till allmänheten, bolån, som är ställda som säkerhet för emitterade säkerställda obligationer och ger obligationsinnehavaren förmånsrätt i de tillgångarna vid en eventuell konkurs. Dessa bolån innebär således också en begränsning i tillgångarna.

Riskexponering

Dotterföretag och icke-konsoliderade strukturerade företag

För innehavet i värdepappersfonderna är det försäkringstagarna som bär den finansiella risken dvs. marknadsrisken och därmed föreligger ingen risk för Skandia AB. Vad gäller dotterföretagsinnehaven framgår information om lämnade kapitaltillskott och koncernbidrag i not 41, inget finansiellt stöd har lämnats därutöver. Förutom aktiekapitalet förekommer ingen övrig riskexponering i Skandia ABs dotterföretag.

45. Händelser efter balansdagen

Den 1 januari 2016 genomförde Skandia AB en inkrämsöverlåtelse av den danska filialen Skandia Forsikring, filial af Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) till danska Skandia Link Livsforsikring A/S, där hela försäkringsbeståndet ingick. Affären har godkänts av berörda myndigheter både i Sverige och Danmark. Överlåtelsen verkställdes till ett marknadsvärde om ca 30 MDKK. Överförd nettotillgång i inkrämsöverlåtelsen uppgår till ett oväsentligt belopp och har ingen betydande påverkan på Skandia ABs resultat- och balansräkning.

Underskrifter

Stockholm den 31 mars 2016

Anna-Carin Söderblom Agius
Ordförande

Viveka Klasson Källström

Hanna Jacobsson

Per Wahlström

Ann-Charlotte Stjerna
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 31 mars 2016

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) Organisationsnummer 502017-3083

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsår 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Försäkringsaktiebolaget Skandias finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för räkenskapsår 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 31 mars 2016

Deloitte AB

Svante Forsberg
Auktoriserad revisor

Ordlista

Annulationer

I förtid upphört sparande på grund av helåterköp, delåterköp, premiesänkning, fribrev eller flytt.

Anskaffningskostnader

Anskaffningskostnader inkluderar samtliga kostnader, såväl interna som externa, som uppstår vid försäljning av försäkringsprodukter. Vissa anskaffningskostnader aktiveras, se Förutbetalda anskaffningskostnader.

Avsättning för oreglerade skador

Skuldpost i balansräkningen som utgör det beräknade värdet av ännu inte utbetalda försäkringsersättningar för redan inträffade försäkringsfall.

Clearinginstitut

Institut som går in som motpart i standardiserade termins- och optionsavtal.

Depåförsäkring

Försäkring där försäkringstagaren kan välja att placera premien i till exempel aktier, fonder, obligationer och strukturerade placeringar. Depåförsäkring fungerar på ett likartat sätt som fondförsäkring men klassas utifrån lagstiftningen som traditionell försäkring

Derivat

Ett finansiellt instrument vars värdeutveckling beror på värdeutvecklingen på underliggande värdepapper eller varor.

Diskontering

Diskontering innebär att man beräknar vad en betalningsström i framtiden är värd idag utifrån ett avkastningskrav.

Driftskostnader i försäkringsrörelsen

Kostnader för administration, affärsutveckling, marknadsföring och försäljning. Kostnader för kapitalförvaltningen och skadereglering ingår inte i begreppet.

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader i förhållande till premieintäkt för egen räkning i skadeverksamheten respektive premieinkomst för egen räkning i livförsäkringsverksamheten.

Fondförsäkring

Livförsäkringsform där försäkringstagaren kan välja mellan ett antal av försäkringsbolaget erbjudna fonder för spardelen av de premier som inbetalas. Kallas ibland unit linked-försäkring.

Försäkringstekniska avsättningar

En skuldpost i balansräkningen i livförsäkrings- och skadeförsäkringsbolag som avser garanterade åtaganden gentemot försäkringstagarna.

Förutbetalda anskaffningskostnader

DAC (Deferred Acquisition Costs). Rörliga kostnader direkt hänförliga till anskaffning periodiseras och redovisas i balansräkningen under rubriken ”Förutbetalda anskaffningskostnader”.

Förvaltningskostnadsprocent

Relationen mellan driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till premieintäkter för egen räkning.

Kapitalförsäkring

En typ av livförsäkring med skatteregler som skiljer sig från en pensionsförsäkring. Premier i en kapitalförsäkring är inte avdragsgilla, vilket medför att utbetalningarna är fria från inkomstskatt.

Konsolideringskapital

Aktiekapital, överskottsmedel samt uppskjuten skatt på realiserade vinster och obeskattade reserver.

Nyteckning (viktad)

Beräknad årspremievolym av nya försäkringar. Enligt branschens definition beräknad som engångspremier för nya försäkringar dividerat med 10 plus årliga premier för nya försäkringar. Används i Svensk Försäkrings marknadsandelsstatistik för nyteckning.

Optioner

Ett finansiellt instrument som ger innehavaren rättigheten men inte skyldigheten att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett fixerat pris vid viss framtida tidpunkt. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller köpa ifrågavarande tillgång.

Premie

Det belopp som betalas för en försäkring. Förutom sparande och/eller riskskydd ska premien även täcka bolagets omkostnader.

Premiebefrielseförsäkring

En premiebefrielseförsäkring betalar premien för din sparförsäkring om du blir långvarigt sjuk.

Premieinkomst

Summa premier influtna under perioden eller upptagna som fordran vid dess slut för kontrakt klassificerade som försäkring.

Premieintäkt

Den del av premieinkomsten som hänför sig till perioden, det vill säga premieinkomst med avdrag för avgivna återförsäkringspremier justerat för den del av premien som ännu ej är intjänad.

Riskpremie

Den del av premien som avser att täcka själva försäkringsrisken.

Sjukförsäkring

En sjukförsäkring ger ersättning om du blir sjukskriven under en längre period.

Solvensgrad

Förhållandet mellan bolagets totala nettotillgångar och försäkringstekniska avsättningar.

Solvenskapital

Tillgångar utöver det garanterade kapitalet.

Solvensknot

Anger kvoten mellan bolagets kapitalbas och den så kallade solvensmarginalen.

Solvensmarginal

Försäkringsrörelselagens uppställda krav på det minsta solvenskapital som ett försäkringsbolag måste ha.

Termin

Avtal om framtida köp eller försäljning av vara, finansiellt instrument eller valuta till ett fixerat pris med likvid per avtalad leveransdag.

Tjänstepension

En pension som bekostas av arbetsgivaren. Anställda på företag med kollektivavtal har kollektivavtalade tjänstepensioner som till exempel ITP och Avtalspension SAF-LO. Anställda på företag utan kollektivavtal, personer som tjänar mer än tio basbelopp per år samt ett företags så kallade frikrets kan ha individuella egna tjänstepensionslösningar.

Totalavkastning

Summan av direktavkastning, realiserade vinster och förluster, nedskrivningar och reverseringar av nedskrivningar, valutaresultat och förändring av realiserade vinster/förluster på placeringstillgångar.

Unbundling

Uppdelning av ett försäkringsavtal i en försäkringsdel och en depositionsdel/finansiell komponent i redovisningen. Respektive komponent redovisas som om de vore separata avtal.

Villkorad återbäring

I Skandia AB redovisas depåförsäkring som villkorad återbäring, se vidare avsnittet om depåförsäkring.

Återförsäkring

Risikfördelningsmetod som innebär att ett försäkringsbolag hos andra försäkringsbolag avtäckar en större eller mindre del av sitt ansvar på grund av ingångna försäkrings- eller återförsäkringsavtal.

Återköp

Ett försäkringsbolags utbetalning till försäkringstagaren av försäkringens värde avseende en i förtid annullerad försäkring. Försäkringstekniska, skattemässiga och civilrättsliga hinder kan föreligga för återköp.

Ömsesidigt bolag

Delägarna i ett ömsesidigt försäkringsbolag är försäkringstagarna det vill säga bolagets kunder. Både överskott och risker tillfaller försäkringstagarna.

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
106 55 Stockholm

Org nr: 502017-3083
Säte: Stockholm